

HP sülearvuti

Kasutusjuhend

© Copyright 2011 Hewlett-Packard
Development Company, L.P.

Bluetooth on selle omaniku kaubamärk ja Hewlett-Packard Company kasutab seda litsentsi alusel. Intel on ettevõtte Intel Corporation kaubamärk USA-s ja teistes riikides. Microsoft ja Windows on ettevõtte Microsoft Corporation USA-s registreeritud kaubamärgid. Java on ettevõtte Sun Microsystems, Inc. kaubamärk USA-s.

Käesolevas dokumendis sisalduvat teavet võidakse ette teatamata muuta. Ainsad HP toodete ja teenuste garantiid on sätestatud vastavate toodete ja teenustega kaasnevates garantii lühiavaldustes. Käesolevas dokumendis avaldatut ei või mingil juhul tõlgendada täiendava garantii pakkumisena. HP ei vastuta siin leiduda võivate tehniliste või toimetuslike vigade ega väljajätmistest eest.

Esimene trükk: mai 2011

Dokumendi number: 649596-E41

Tootemärkus

Selles lühijuhendis on kirjeldatud funktsioone, mis on enamiku mudelite puhul samad. Mõni funktsioonidest ei pruugi teie arvutis saadaval olla.

Ohutusmärkus

 HOIATUS! Kuumusest tulenevate vigastuste või arvuti ülekuumenemise vältimiseks ärge hoidke arvutit kasutamise ajal süles ega tõkestage arvuti ventilatsiooniavasid. Kasutage arvutit ainult kõval, tasasel alusel. Jälgige, et mõni muu kõva (nt kõrvalasuv printer) või pehme pinnaga (nt padjad, vaip või riietusese) objekt ei blokeeriks õhuvoolu liikumist ventilatsiooniavadest. Samuti ärge hoidke arvuti kasutamisel vahelduvvooluadapterit vastu nahka või pehme pinnaga objekti (nt padjad, vaip või riietusese). Arvuti ja vahelduvvooluadapter vastavad infotehnoloogiaseadmete rahvusvahelises ohutusstandardis International Standard for Safety of Information Technology Equipment (IEC 60950) sätestatud välispinna temperatuuri nõuetele.

Sisukord

1 Sissejuhatus	1
Lisateabe otsimine teie uue arvuti kohta	1
2 Võrgundus (ainult teatud mudelitel)	2
Traadita ühenduse loomine	2
Traadita ühenduse ja võrguolekuikoonide tuvastamine	2
Traadita ühenduse seadmete sisse- või väljalülitamine	3
Tarkvara HP Connection Manager kasutamine (ainult teatud mudelitel)	3
Operatsioonisüsteemi juhtelementide kasutamine	4
WLAN-i kasutamine	4
Ühenduse loomine olemasoleva WLAN-iga	4
Uue WLAN-i häälestamine	4
WLAN-i kaitsmine	5
Rändlus teise võrku	6
HP mobiilse lairibaühenduse (ainult teatud mudelitel) kasutamine	6
SIM-i paigaldamine	7
SIM-i eemaldamine	7
GPS-konfiguratsiooni kasutamine (ainult teatud mudelitel)	8
Bluetooth-seadmete kasutamine	8
Bluetoothi ja Interneti-ühenduse ühiskasutus	8
Ühendamine kaabelühendusega võrku	8
Modemi (ainult teatud mudelitel) kasutamine	8
Modemikaabli ühendamine	9
Riigi-/piirkonnapõhise modemikaabliadapteri ühendamine	9
Asukohasätte määramine	10
Praeguse asukohavaliku vaatamine	10
Uute asukohtade lisamine reisil olles	10
Ühenduse loomine kohtvõrguga (LAN) (ainult teatud mudelitel)	11
3 Multimeediumid	13
Meediumitoimingute juhtnuppude kasutamine	13

Heli	13
Helitugevuse reguleerimine	14
Arvuti helifunktsioonide kontrollimine	14
Veebikaamera (ainult teatud mudelitel)	14
Video	15
VGA	15
DisplayPort	15
HDMI	16
Heli konfigureerimine HDMI jaoks	17
Inteli traadita ühenduse kuvar (ainult teatud mudelitel)	17
Tarkvara CyberLink PowerDVD kasutamine (ainult teatud mudelitel)	17
4 Toitehaldus	18
Arvuti väljalülitamine	18
Toitesätete määramine	19
Energiasäästuolekute kasutamine	19
Unerežiimi käivitamine ja sellest väljumine	19
Talveunerežiimi käivitamine ja sellest väljumine	19
Energiamõõdiku kasutamine	20
Energiaarežiimide kasutamine	20
Praeguse energiaarežiimi vaatamine	20
Muu energiaarežiimi valimine	20
Energiaarežiimide kohandamine	21
Paroolikaitse määramine ärkamisel	21
HP Power Manageri kasutamine (ainult teatud mudelitel)	21
Akutoite kasutamine	22
Lisateabe otsimine aku kohta	22
Akukontrolli kasutamine	22
Allesjäänud laetuse taseme kuvamine	23
Aku tühjenemise aja pikendamine	23
Laetuse madalate tasemete haldamine	23
Laetuse madala taseme tuvastamine	23
Laetuse madala taseme lahendamine	24
Laetuse madala taseme lahendamine, kui välistoide on saadaval ...	24
Laetuse madala taseme lahendamine, kui laetud aku on saadaval	24
Laetuse madala taseme lahendamine, kui ühtegi toiteallikat pole saadaval	24
Laetuse madala taseme lahendamine, kui arvuti ei saa talveunerežiimist väljuda	24
Akutoite säästmine	24

Aku hoidmine	24
Kasutatud aku kõrvaldamine	25
Aku asendamine	25
Välise vahelduvvoolutoite kasutamine	25
Vahelduvvooluadapteri testimine	26
HP CoolSense'i kasutamine (ainult teatud mudelitel)	26
5 Väliskaardid ja -seadmed	27
Digitaalandmekandja pesa kaartide (ainult teatud mudelitel) kasutamine	27
Digitaalkaardi sisestamine	27
Digitaalkaardi eemaldamine	28
ExpressCardide (ainult teatud mudelitel) kasutamine	28
ExpressCardi konfigureerimine	28
ExpressCardi sisestamine	28
ExpressCardi eemaldamine	29
Kiipkaartide (ainult teatud mudelitel) kasutamine	30
Kiipkaardi sisestamine	30
Kiipkaardi eemaldamine	31
USB-seadme kasutamine	31
USB-seadme ühendamine	31
USB-seadme eemaldamine	32
1394-seadmete (ainult teatud mudelitel) kasutamine	32
1394-seadme ühendamine	32
1394-seadme eemaldamine	33
eSATA-seadme kasutamine (vaid mõnel mudelil)	33
eSATA-seadme ühendamine	33
eSATA-seadme eemaldamine	33
Välisseadmete kasutamine	34
Valikuliste välisdraivide kasutamine	34
Laienduspordi kasutamine (ainult teatud mudelitel)	34
6 Draivid	36
Draivide käsitsemine	36
Kõvaketaste kasutamine	37
Kõvaketta jõudluse parandamine	37
Kettadefragmentori kasutamine	37
Kettapuhastuse kasutamine	37
Tarkvara HP ProtectSmart Hard Drive Protection (ainult teatud mudelitel) kasutamine ...	37
Tarkvara HP ProtectSmart Hard Drive Protection oleku tuvastamine	38
Energiahaldus pargitud kõvakettaga	38
Tarkvara HP ProtectSmart Hard Drive Protection kasutamine	38

Optiliste draivide kasutamine (ainult teatud mudelitel)	39
Paigaldatud optilise draivi tuvastamine	39
Optilise ketta sisestamine	39
Sahtlist laetav	39
Pesast laetav	40
Optilise ketta eemaldamine	40
Sahtlist laetav	40
Kui kettasahtel avaneb korralikult	41
Kui kettaseadme salv ei avane normaalselt	41
Pesast laetav	42
Optiliste draivide ühiskasutus	43
RAID-konfiguratsiooni kasutamine (ainult teatud mudelitel)	43
7 Turvalisus	44
Arvuti kaitsmine	44
Paroolide kasutamine	44
Paroolide määramine Windowsis	45
Paroolide määramine häälestusutiliidis Setup Utility (BIOS)	45
Halduriparooli haldamine	46
Halduriparooli sisestamine	46
Sisselülitusparooli haldamine	47
Sisselülitusparooli sisestamine	47
Viirusetõrjetarkvara kasutamine	47
Tulemüritarkvara kasutamine	47
Kriitiliste turvavärskenduste installimine	48
Valikulise turvakaabli paigaldamine	48
Sõrmejäljelugeja (ainult teatud mudelitel) kasutamine	49
Sõrmejäljelugeja asukoha tuvastamine	49
8 Hooldus	50
Arvuti puhastamine	50
Ekraani puhastamine	50
Puuteplaadi ja klaviatuuri puhastamine	50
Programmide ja draiverite värskendamine	50
Rakenduse SoftPaq Download Manager kasutamine	51
9 Häälestusutiliit (BIOS) ja System Diagnostics	52
Häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) kasutamine	52
Häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) käivitamine	52
Häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) keele vahetamine	52

Navigeerimine ja valimine häälestusutiliidis Setup Utility (BIOS)	53
Süsteemiteabe kuvamine	53
Häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) vaikesätete taastamine	53
Häälestusutiliidist Setup Utility (BIOS) väljumine	54
BIOS-i värskendamine	54
BIOS-i versiooni tuvastamine	54
BIOS-i värskenduse allalaadimine	55
System Diagnosticsi kasutamine	56
Lisa A Arvutiga reisimine	57
Lisa B Tõrkeotsinguressursid	59
Lisa C Elektrostaatiline lahendus	60
Tähestikuline register	61

1 Sissejuhatus

Käesolev juhend sisaldab üldist teavet HP ja Compaqi sülearvutite kohta, käsitledes ka traadita võrku ühendumist, multimeedieid, toitehaldust, turvalisust jne.

MÄRKUS. Mõni siinkirjeldatud funktsioonidest ei pruugi teie arvutis saadaval olla.

Lisateabe otsimine teie uue arvuti kohta

Teie arvutiga on kaasas järgmised kasutusjuhendid ja abimaterjalid kas paberil, arvuti kõvakettal, optilisel kettal või SD-mälukaardil.

- *Kiirhäälestuse* teabeleht — juhendab teid arvuti häälestamisel ja sisselülitamisel. Teabeleht on lisatud arvuti kasti.

MÄRKUS. Vaadake teabelehelte, kust leida oma arvuti kasutusjuhendeid ja abimaterjale.

- *Alustamine* — teave teie arvuti kohta, k.a. tootele iseloomulikud funktsioonid, varundamine ja taaste, hooldus ning tehnilised andmed.
- Spikker ja tugi — teave operatsioonisüsteemi, draiverite, tõrkeotsinguriistade ja tehnilise toe kohta. Rakenduse Help and Support (Spikker ja tugi) kasutamiseks valige **Start > Help and Support** (Spikker ja tugi). Riigi- või piirkonnapõhise toe saamiseks avage veebiaadress <http://www.hp.com/support>, valige riik/piirkond ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.
- *Ohutuse ja mugavuse juhend* — kirjeldab töökohta ettevalmistamist ja arvutikasutajate kehahoiakut, tervisekaitset ning tööharjumusi. Samuti sisaldab see olulist elektri- ja mehaanilise ohutuse alast teavet. Selle juhendi lugemiseks valige **Start > Help and Support** (Spikker ja tugi) > **User Guides** (Kasutusjuhendid). See juhend on saadaval ka veebilehel <http://www.hp.com/ergo>.
- *Normatiivsed, ohutus- ja keskkonnaalased märkused* — sisaldab teavet ohutuse, määruste ja akude utiliseerimise kohta. Avamiseks valige **Start > Spikker ja tugi > Kasutusjuhendid**.

2 Võrgundus (ainult teatud mudelitel)

Teie arvuti toetab kahte tüüpi Interneti-ühendust.

- **Traadita ühendus** — vt [Traadita ühenduse loomine lk 2](#).
- **Traadita ühendus** — vt [Ühendamine kaabelühendusega võrku lk 8](#).

 MÄRKUS. Interneti-ühenduse kasutamiseks peate häälestama Interneti-teenuse.

Traadita ühenduse loomine

Teie arvutil võib olla üks või mitu järgmistest traadita ühenduse seadmetest:

- traadita kohtvõrgu (WLAN) seade;
- HP mobiilse lairibaühenduse moodul (traadita ühenduse laivõrgu (WWAN) seade);
- Bluetooth®-seade.

Lisateabe saamiseks traadita ühenduse tehnoloogia kohta uurige spikri ja toe rakenduses asjakohast teavet ja veebisaidilinke.

Traadita ühenduse ja võrguolekuikoonide tuvastamine

Ikoon	Nimi	Kirjeldus
	Traadita ühendus (ühendatud)	Näitab, et üks või mitu traadita ühenduse seadet on sisse lülitatud.
	Traadita ühendus (ühenduseta)	Näitab, et kõik traadita ühenduse seadmed on välja lülitatud.
	HP Connection Manager	Avab tarkvara HP Connection Manager, mille abil saab luua ja hallata WLAN-, WWAN- (ainult teatud mudelitel) ja Bluetooth-ühendusi.
	Kaabelvõrk (ühendatud)	Näitab, et üks või mitu võrguseadet on võrku ühendatud.
	Võrk (keelatud/ühenduseta)	Näitab, et kõik võrguseadmed on Windowsi juhtpaneelis keelatud.

	Võrk (ühendatud)	Näitab, et üks või mitu võrguseadet on võrku ühendatud.
	Võrk (ühenduseta)	Näitab, et võrguseadmed ei ole võrku ühendatud.
	Võrk (keelatud/ühenduseta)	Näitab, et traadita ühendused pole saadaval.

Traadita ühenduse seadmete sisse- või väljalülitamine

Traadita seadmete sisse ja välja lülitamiseks saate kasutada traadita ühenduse nuppu või tarkvara HP Connection Manager (ainult teatud mudelitel).

 MÄRKUS. Arvuti klaviatuuril on traadita ühenduse nupp, lülitati või klahv. Terminit „traadita ühenduse nupp“ kasutatakse selles juhendis kõikide traadita ühenduse juhtelementide kohta. Teavet traadita ühenduse nupu asukoha kohta arvutil leiate *alustusjuhendist*.

Traadita ühenduse seadmete välja lülitamine, kasutades tarkvara HP Connection Manager.

- ▲ Paremklopsake tegumiriba paremas otsas asuval teavitusalal ikooni HP Connection Manager ja seejärel klõpsake soovitud seadme kõrval olevat käivitusnuppu.

– või –

Valige **Start > Kõik programmid > HP > HP Connection Manager** ja seejärel klõpsake soovitud seadme kõrval olevat käivitusnuppu.

Tarkvara HP Connection Manager kasutamine (ainult teatud mudelitel)

HP Connection Manager on keskne asukoht, haldamaks traadita seadmeid, liideseid Interneti-ühenduse saamiseks, kasutades HP mobiilset lairibaühendust ja liideseid tekstisõnumite saatmiseks ja vastuvõtmiseks. HP Connection Manager lubab hallata järgmisi seadmeid.

- Traadita kohtvõrk (WLAN) / Wi-Fi
- Traadita laivõrk (WWAN) / HP mobiilne lairibaühendus
- Bluetooth®

HP Connection Manager annab teavet ühenduse, voolu, SIM-i üksikasjade ja SMS-sõnumite kohta. Olekuteave ja -teated on saadaval teavitusalas tegumiriba paremal küljel.

Tarkvara HP Connection Manager avamiseks:

- ▲ klõpsake tegumiribal ikooni **HP Connection Manager**;

– või –

valige **Start > Kõik programmid > HP > HP Connection Manager**.

Lisateavet leiate tarkvara HP Connection Manager tarkvaraspikrist.

Operatsioonisüsteemi juhtelementide kasutamine

Võrgu- ja ühiskasutuskeskuse abil saab häälestada ühenduse või võrgu, luua võrguga ühenduse, hallata traadita võrke ning diagnoosida ja lahendada võrguprobleeme.

Operatsioonisüsteemi juhtelementide kasutamiseks toimige järgmiselt.

- ▲ Valige **Start > Control Panel** (Juhtpaneel) > **Network and Internet** (Võrk ja Internet) > **Network and Sharing Center** (Võrgu- ja ühiskasutuskeskus).

Lisateabe saamiseks valige **Start > Help and Support** (Spikker ja tugi).

WLAN-i kasutamine

Traadita ühendus ühendab arvuti Wi-Fi võrkude või WLAN-idega. WLAN koosneb teistest arvutitest ja tarvikutest, mis on ühendatud traadita ühenduse marsruuteri või pöörduspunkti kaudu.

Ühenduse loomine olemasoleva WLAN-iga

Olemasoleva WLAN-iga ühendamiseks toimige järgmiselt.

1. Veenduge, et WLAN-seade on sisse lülitatud. (Vt [Traadita ühenduse seadmete sisse- või väljalülitamine lk 3.](#))
2. Klõpsake tegumiriba paremas otsas asuval teavitusalal võrguikooni.
3. Valige loendist oma WLAN.
4. Klõpsake üksust **Ühenda**.

Kui valitud võrk on lubatud turbega WLAN, palutakse teil sisestada võrgu turvakood. Tippige kood ja klõpsake ühendamiseks nuppu **OK**.

 MÄRKUS. Kui loendis pole ühtegi WLAN-i, pole te ühegi traadita ühenduse marsruuteri ega pöörduspunkti levialas.

MÄRKUS. Kui te ei näe WLAN-i, millega soovite ühendust luua, klõpsake üksusel **Ava Võrgu- ja ühiskasutuskeskus** ja seejärel üksusel **Häälesta uus ühendus või võrk**. Kuvatakse valikute loend. Võite valida, kas otsida võrku ja luua ühendus käsitsi või koostada uus võrguühendus.

Kui ühendus on loodud, võite asetada hiirekursori võrguoleku ikoonile tegumiriba paremas otsas asuval teavitusalal ning kontrollida ühenduse nime ja olekut.

 MÄRKUS. Tööpiirkond (kui kaugele traadita ühenduse signaal levib) sõltub WLAN-i seadistusest, marsruuteri tootjast ja häiretest, mida põhjustavad muud elektroonikaseadmed või ehituslikud tõkked, nagu seinad ja põrandad.

Uue WLAN-i häälestamine

Vajalikud seadmed:

- lairibamodem (DSL- või kaabelmodem) **(1)** ja kiire Interneti-teenus, mis ostetakse Interneti-teenuse pakujalt;
- traadita ühenduse marsruuter (eraldi ostetav) **(2)**;
- traadita ühendusega arvuti **(3)**.

 MÄRKUS. Mõnedele kaabelmodemitele on marsruuter sisse ehitatud. Uurige oma Interneti-teenuse pakkujalt, kas vajate eraldi marsruuterit.

Järgmisel joonisel on näide Interneti ühendatud traadita võrgust.

 MÄRKUS. Traadita ühendust häälestades veenduge, et teie arvuti ja traadita ühenduse marsruuter oleksid sünkronitud. Oma arvuti ja traadita ühenduse marsruuteri sünkroonimiseks lülitage arvuti ja marsruuter välja ning uuesti sisse.

Kui teie võrk suureneb, saab Interneti pääsemiseks võrku ühendada veel traadita ja kaabelühendusega arvuteid.

WLAN-i häälestamisel abi saamiseks vaadake oma marsruuteri tootja või Interneti-teenuse pakkuja antud teavet.

WLAN-i kaitsmine

Kui häälestate WLAN-i või kasutate olemasolevat WLAN-i, lubage alati turvafunktsioonid, et kaitsta arvutit volitamata juurdepääsu eest. WLAN-id avalikes kohtades (töopunktides), nagu kohvikud ja lennujaamad, ei pruugi pakkuda üldse mingit turvalisust. Kui tunnete muret oma arvuti turvalisuse pärast tööpunktis, piirduge oma võrgutegevuses mittekonfidentsiaalsete e-kirjade ja tavapärase Interneti sirvimisega.

Traadita ühenduse raadiosignaali levivad ka võrgust välja, nii et teised WLAN-seadmed saavad kaitsmata signaale vastu võtta. WLAN-i saab kaitsta järgmiste ettevaatusabinõudega.

- **Tulemüür** — tulemüür kontrollib nii andmeid kui ka võrku saadetavaid andmepäringuid ja blokeerib kõik kahtlased elemendid. Tulemüüre on saadaval nii tarkvarana kui ka riistvarana. Mõni võrk kasutab kombinatsiooni mõlemast.
- **Traadita ühenduse krüptimine** — teie arvuti toetab kolme krüptimismeetodit:
 - Wi-Fi Protected Access (WPA, Kaitstud ligipääs);
 - Wi-Fi Protected Access II (WPA 2, Kaitstud ligipääs II);
 - Wired Equivalent Privacy (WEP, Andmeturbeprotokoll).

MÄRKUS. HP soovib valida WPA2, mis on kolmest krüptimismeetodist kõige arenenum. WEP-krüpteeringut ei soovitata, kuna sellele on võimalik lihtsa vaevaga ligipääs saada.

- WPA ja WPA2 kasutavad turvasätteid võrgus saadetavate andmete krüpteerimiseks ja dekrüpteerimiseks. Nii WPA kui ka WPA2 genereerivad võtme iga paketi ja lisaks erinevad võtmed iga arvutivõrgu jaoks. Selle saavutamiseks toimige järgmiselt.
 - WPA kasutab protokolle Advanced Encryption Standard (AES) ja Temporal Key Integrity Protocol (TKIP)
 - WPA2 kasutab protokollide Cipher Block Chaining Message Authentication Code Protocol (CCMP), mis on uus AES-protokoll.
- Andmeturbeprotokoll (WEP), mis kasutab WEP-võtit kõigi andmete krüptimiseks enne nende saatmist. Ilma õige võtmeta ei saa teised teie WLAN-võrku kasutada.

Rändlus teise võrku

Kui teie arvuti satub mõne teise WLAN-i levialasse, üritab Windows selle võrguga ühendust luua. Kui see õnnestub, ühendatakse arvuti automaatselt uude võrku. Kui Windows ei tuvasta uut võrku, toimige samamoodi nagu algselt oma WLAN-iga ühendust luues.

HP mobiilse lairibaühenduse (ainult teatud mudelitel) kasutamine

HP mobiilne lairibaühendus võimaldab arvutil kasutada traadita laivõrke (WWAN-id), et pääseda Interneti rohkemate kohtadest ja suurematel aladel kui WLAN-iga. HP mobiilse lairibaühenduse kasutamiseks on vajalik asjakohane võrguteenus, mida tavaliselt pakub mobiilsidevõrgu operaator.

Mobiilsidevõrgu pakkuja teenusega koos kasutades annab HP mobiilne lairibaühendus teile vabaduse olla Internetis, saata e-kirju või luua ühenduse ettevõtte võrguga siis, kui olete liikvel või Wi-Fi tööpunktide levialast väljas.

MÄRKUS. Teenuse aktiveerimiseks võib minna vaja HP mobiilset lairibaühenduse mooduli seerianumbrit. Seerianumbri asukoha kohta leiate lisateavet *alustusjuhendist*.

Mõni mobiilsidevõrgu teenusepakkuja nõuab SIM-i (abonendi identsusmoodul) kasutamist. SIM sisaldab teie kohta põhiteavet, nagu isiklik identifitseerimisnumber (PIN), ja võrguteavet. Mõnele arvutile on SIM eelnevalt paigaldatud. Kui SIM-i pole paigaldatud, võib see olla arvutiga kaasas oleva HP mobiilse lairibaühenduse teabe juures või saab selle mobiilsidevõrgu operaatorilt eraldi.

Teavet SIM-i paigaldamise ja eemaldamise kohta leiate jaotistest [SIM-i paigaldamine lk 7](#) ja [SIM-i eemaldamine lk 7](#).

Teavet HP mobiilse lairibaühenduse ja selle kohta, kuidas aktiveerida teenust eelistatud mobiilsidevõrgu teenusepakkujaga, leiate arvutiga kaasas olevast teabest HP mobiilse lairibaühenduse kohta. Lisateavet leiate HP veebisaidilt aadressil <http://www.hp.com/go/mobilebroadband> (ainult USA-s).

SIM-i paigaldamine

 MÄRKUS. Vaadake juhendist *Alustamine*, kus SIM-i pesa paikneb.

1. Lülitage arvuti välja. Kui te pole kindel, kas arvuti on välja lülitatud või talveunerežiimis, lülitage arvuti toitenupu abil sisse. Seejärel lülitage arvuti operatsioonisüsteemi kaudu välja.
2. Sulgege ekraan.
3. Ühendage lahti kõik arvutiga ühendatud välisseadmed.
4. Eemaldage toitejuhe vahelduvvooluvõrgu pistikupesast.
5. Eemaldage aku.
6. Sisestage SIM SIM-kaardi pesa ja lükake see õrnalt, kuid kindlalt paigale.

 ETTEVAATUST. Paigaldage SIM-kaart samas asendis, nagu on näha ikoonil SIM-kaardi pesa kõrval. Kui SIM-kaart paigaldatakse valesti, võib see kahjustada nii SIM-kaarti kui ka selle konnektoreid.

Konnektorite kahjustamise vältimiseks ärge kasutage SIM-i paigaldamisel liigset jõudu.

7. Asetage aku tagasi.

 MÄRKUS. HP mobiilne lairibaühendus on keelatud, kui akut tagasi ei asetata.

8. Ühendage uuesti välistoide ja välisseadmed.
9. Lülitage arvuti sisse.

SIM-i eemaldamine

 MÄRKUS. Vaadake juhendist *Alustamine*, kus SIM-i pesa paikneb.

1. Lülitage arvuti välja. Kui te pole kindel, kas arvuti on välja lülitatud või talveunerežiimis, lülitage arvuti toitenupu abil sisse. Seejärel lülitage arvuti operatsioonisüsteemi kaudu välja.
2. Sulgege ekraan.
3. Ühendage lahti kõik arvutiga ühendatud välisseadmed.
4. Eemaldage toitejuhe vahelduvvooluvõrgu pistikupesast.
5. Eemaldage aku.
6. Vajutage SIM-i sissepoole ja eemaldage seejärel pesast.
7. Asetage aku tagasi.
8. Ühendage uuesti välistoide ja välisseadmed.
9. Lülitage arvuti sisse.

GPS-konfiguratsiooni kasutamine (ainult teatud mudelitel)

Teie arvutil võib olla globaalne positsioneerimissüsteem (Global Positioning System — GPS). GPS-satelliidid annavad GPS-iga varustatud süsteemidele asukoha-, kiiruse- ja suunateavet.

Lisateavet leiate rakenduse HP GPS and Location tarkvaraspikrist.

Bluetooth-seadmete kasutamine

Bluetooth-seade pakub kaabelühenduse asemel väikse leviulatusega traadita sidet, mis tavaliselt ühendab elektroonikaseadmeid, näiteks:

- arvuteid,
- telefone,
- pildiseadmeid (kaamerad ja printerid),
- heliseadmed.
- Hiir.

Bluetooth-seadmed on võrdõigusvõrgu võimalustega, nii et saate häälestada Bluetooth-seadmete personaalvõrgu (PAN). Teavet Bluetooth-seadmete konfigureerimise ja kasutamise kohta leiate Bluetoothi tarkvara spikrist.

Bluetoothi ja Interneti-ühenduse ühiskasutus

HP **ei soovita** häälestada ühte Bluetooth-ühendusega arvutit hostiks ja kasutada seda lüüsina, mille kaudu teised arvutid saavad Interneti-ühenduse luua. Kui kaks või mitu arvutit on ühendatud Bluetoothi kaudu ja ühes nendest arvutitest on lubatud Interneti-ühenduse ühiskasutamine, võib juhtuda, et teised arvutid ei saa Bluetooth-võrgu kaudu Interneti-ühendust luua.

Bluetoothi eelis seisneb arvuti ja traadita ühendusega seadmete (nagu mobiiltelefonid, printerid, kaamerad ja PDA-d) vaheliste teabeedastuste sünkroonimises. Asjaolu, et kaks või enam arvutit ei saa Bluetooth-ühenduse kaudu Internetti järjepidevalt kasutada, on Bluetooth-tehnoloogia ja Windowsi operatsioonisüsteemi piirang.

Ühendamine kaabelühendusega võrku

Modemi (ainult teatud mudelitel) kasutamine

Modem tuleb ühendada analoogtelefoniliiniga 6 nööelaga RJ-11-modemikaabli (eraldi müüdav) abil. Mõnes riigis või piirkonnas on vaja ka kindlat modemikaabliadapterit. Digitaalsete kodukeskjaamade pistikupesad võivad küll analoogtelefoniliini pesadega sarnaneda, kuid need ei ühildu modemiga.

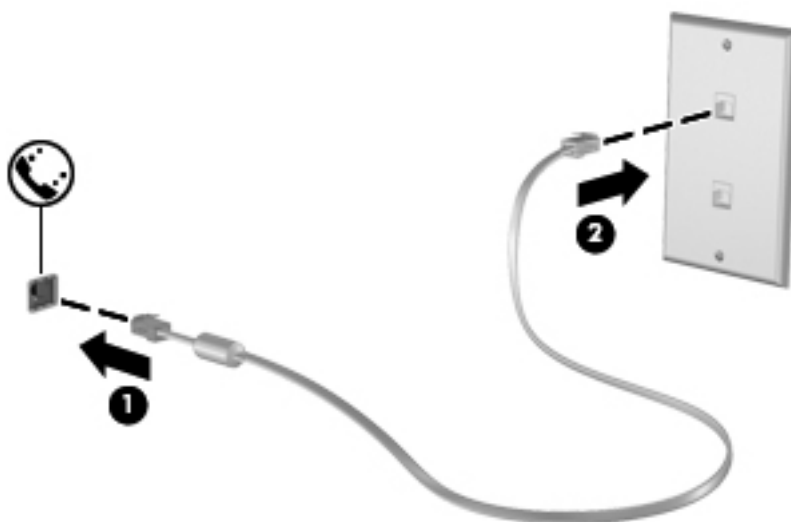
⚠ HOIATUS! Elektrilöögi, tulekahju ja seadme kahjustamise ohu vältimiseks ärge ühendage RJ-45-pistikupesasse (võrgupesasse) modemi- ega telefonikaablit.

Kui modemikaablil on TV- ja raadiosignaalidest tingitud häirete eest kaitsvad mürasummutusahelad **(1)**, ühendage kaabel arvutiga nii, et mürasummutiga ots **(2)** jääb arvuti poole.

Modemikaabli ühendamine

1. Ühendage modemikaabel arvuti modemi pistikupessa **(1)**.
2. Ühendage modemikaabli teine ots seina RJ-11-telefonipistikupessa **(2)**.

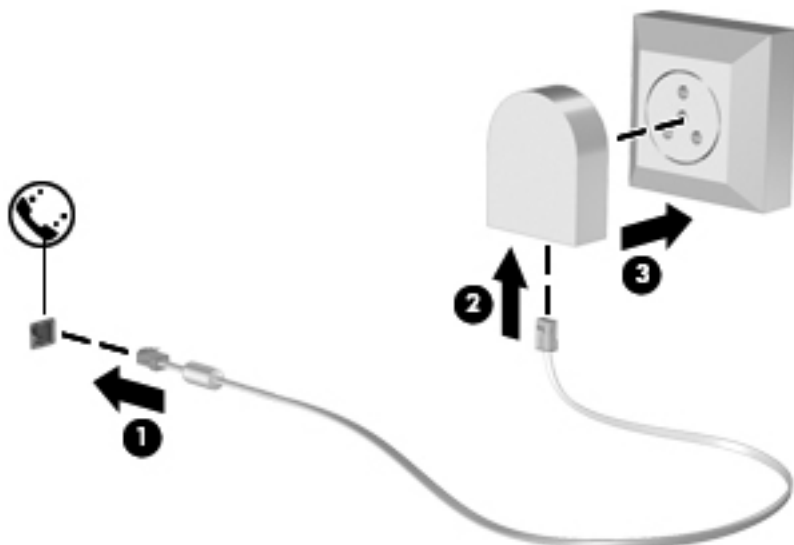
Riigi-/piirkonnapõhise modemikaabliadapteri ühendamine

Telefoniliinide pistikupesad võivad riigiti/piirkonniti erineda. Kasutamaks modemit ja modemikaablit muus riigis/piirkonnas kui see, kus arvuti ostsite, peate soetama riigi- või piirkonnaomase modemikaabliadapteri.

Modemi ühendamiseks RJ-11-pistikupesata analoogtelefoniliiniga toimige järgmiselt.

1. Ühendage modemikaabel arvuti modemi pistikupessa **(1)**.
2. Ühendage modemikaabli teine ots modemikaabliadapteriga **(2)**.

3. Ühendage modemikaabliadapter (3) seina telefonipistikupessa.

Asukohasätte määramine

Praeguse asukohavaliku vaatamine

Praeguse asukoha vaatamiseks toimige järgmiselt.

1. Valige **Start > Control Panel** (Juhtpaneel).
2. Klõpsake üksust **Kell, keel ja piirkond**.
3. Klõpsake üksust **Piirkonna- ja keelesuvandid**.
4. Asukoha nägemiseks klõpsake sakk Location (Asukoht).

Uute asukohtade lisamine reisil olles

Uuel arvutil on modemi jaoks saadaval ainult selle riigi/piirkonna asukohasäte, kus arvuti soetasite. Muudesse riikidesse/piirkondadesse reisimisel tuleb määrata sisemise modemi asukohasäte selle riigi/piirkonna tööõuete järgi, kus modemit kasutate.

Uute asukohasätete lisamisel need salvestatakse, nii et saate mis tahes ajal asukohasätet vahetada. Lisada saab mitu asukohasätet mis tahes riigi/piirkonna jaoks.

⚠ ETTEVAATUST. Koduriigi-/kodupiirkonnasätete kaotamiseks vältimiseks ärge modemi praeguseid riigi-/piirkonnasätteid kustutage. Modemi kasutamiseks muudes riikides/piirkondades ilma koduriigi-/kodupiirkonnasätteid kaotamata lisage uus konfiguratsioon iga asukoha jaoks, kus modemit kasutama hakkate.

ETTEVAATUST. Modemi sellisel viisil konfigureerimise vältimiseks, mis rikuks külastatava riigi/piirkonna telekommunikatsioonieskirju ja -seadusi, valige riik/piirkond, milles arvuti asub. Kui te ei vali õiget riiki/piirkonda, ei pruugi modem ka korralikult töötada.

Uue asukoha lisamine

1. Valige **Start > Devices and Printers** (Seadmed ja printerid).
2. Paremklõpsake arvutikohast seadet ja seejärel klõpsake käsku **Modemi sätted**.

 MÄRKUS. Enne kui kuvatakse sakk Valimisreeglid, tuleb määrata algne (praegune) suunakood. Kui arvutis pole asukoht juba määratud, palutakse teil seda teha, kui klõpsate suvandil Modem settings (Modemi sätted).

3. Klõpsake sakk **Dialing Rules** (Valimisreeglid).
4. Klõpsake üksust **New** (Uus). Avaneb uue asukoha aken.
5. Sisestage väljale Asukoha nimi uue asukohasätte nimi (nt „kodu” või „töö”).
6. Valige riik või regioon loendist Riik/regioon. (Kui valite riigi või regiooni, mida modem ei toeta, kuvatakse vaikimisi USA või UK riigi/regiooni valik.)
7. Sisestage suunakood, operaatorikood (vajadusel) ja välisliini number (vajadusel).
8. Klõpsake suvandi Valimine kõrval valikul **Toon** või **Impulss**.
9. Uue asukohasätte salvestamiseks klõpsake **OK**.
10. Tehke üks järgmistest toimingutest.
 - Uue asukohasätte praeguseks määramiseks klõpsake nuppu **OK**.
 - Kui soovite praeguse asukoha jaoks kasutada teist sätet, valige oma eelistus loendi Asukoht sätetest ja klõpsake **OK**.

 MÄRKUS. Kirjeldatud toiminguid saate asukohasätte lisamiseks kasutada nii teie asukohariigis/-piirkonnas kui ka mis tahes muus riigis/piirkonnas oleva koha jaoks. Näiteks võite lisada sätte nimega „Töö”, mis sisaldab reegleid juurdepääsuks välisliinile.

Ühenduse loomine kohtvõrguga (LAN) (ainult teatud mudelitel)

Ühenduse loomiseks kohtvõrguga (LAN) on vaja 8 nööelaga RJ-45-võrgukaablit (eraldi ostetav). Kui võrgukaablil on TV- ja raadiosignaalidest tingitud häirete eest kaitsev mürasummuti **(1)**, ühendage kaabel arvutiga nii, et mürasummutiga ots **(2)** jääb arvuti poole.

Võrgukaabli ühendamiseks toimige järgmiselt.

1. Ühendage võrgukaabel arvuti võrgupistikupessa **(1)**.

2. Ühendage võrgukaabli teine ots võrgu seinakontakti (2) või ruuteriga.

⚠ HOIATUS! Elektrilöögi, tulekahju ja seadme kahjustamise ohu vältimiseks ärge ühendage RJ-45-pistikupessa (võrgupessa) modemi- ega telefonikaablit.

3 Multimeediumid

Arvutil võivad olla järgmised komponendid.

- Üks või kaks sisseehitatud kõlarit
- Üks või kaks sisseehitatud mikrofoni
- Sisseehitatud veebikaamera
- Eelinstallitud multimeediumitarkvara
- Multimeediuminupud või -klahvid

Meediumitoimingute juhtnuppude kasutamine

Sõltuvalt arvuti mudelist võivad teil olla järgmised meediumitoimingute juhtnupud, mis võimaldavad meediumifaile esitada, peatada ning edasi ja tagasi kerida.

- Meediuminupud
- Meediumite kiirklahvid (klahvid, mida tuleb vajutada koos **fn**-klahviga)
- Meediumitoimingute klahvid

Teavet oma arvuti meediumitoimingute juhtnuppude kohta vt juhendist *Alustamine*.

Heli

Teie arvuti pakub mitmeid heliga seotud võimalusi.

- Mängige muusikat.
- Salvestage heli.
- Laadige muusikat Internetist alla.
- Looge multimeediumiesitlusi.
- Edastage heli ja pilte kiirsõnumiprogrammide kaudu.
- Kuulake raadiosaateid voogesitusena.
- Looge („kõrvetage”) installitud optilise draivi (ainult teatud mudelitel) või välise optilise draivi (eraldi müüdav) abil heli-CD-sid.

Helitugevuse reguleerimine

Sõltuvalt oma arvuti mudelist on helitugevuse reguleerimiseks järgmised võimalused:

- helitugevuse nupud,
- heli kiirklahvid (klahvid, mida tuleb vajutada koos **fn**-klahviga),
- helitugevusklahvid.

 HOIATUS! Enda vigastamise ohu vähendamiseks reguleerige enne kõrvaklappide, kuularite või peakomplekti kasutamist helitugevust. Ohutusalaist lisateavet leiate dokumendist *Normatiiv-, ohutus- ja keskkonnamärkused*.

 MÄRKUS. Helitugevust saab reguleerida ka operatsioonisüsteemi ja mõne programmi kaudu.

MÄRKUS. Teavet oma arvuti helitugevuse juhtnuppude kohta vt juhendist *Alustamine*.

Arvuti helifunktsioonide kontrollimine

 MÄRKUS. Parimate salvestustulemuste saavutamiseks rääkige otse mikrofoni ja salvestage heli kohas, kus pole taustamüra.

Arvuti helifunktsioonide kontrollimiseks toimige järgmiselt.

1. Valige **Start > Control Panel (Juhtpaneel) > Hardware and Sound (Riistvara ja heli) > Sound (Heli)**.
2. Kui avaneb heliaknen, klõpsake sakil **Helid**. Jaotise Programmisündmused alt valige ükskõik milline heli, näiteks piiks või alarm, ning seejärel klõpsake nupul **Test**.

Seepeale peaksite kõlaritest või ühendatud kõrvaklappidest heli kuulma.

Arvuti salvestusfunktsioonide kontrollimiseks toimige järgmiselt.

1. Valige **Start > Kõik programmid > Tarvikud > Helisalvesti**.
2. Klõpsake nuppu **Alusta salvestamist** ja rääkige mikrofoni. Salvestage fail arvutisse.
3. Avage multimeediumiprogramm ja esitage heli.

Arvuti helisätete kontrollimiseks või muutmiseks valige **Start > Juhtpaneel > Riistvara ja heli > Heli**.

Veebikaamera (ainult teatud mudelitel)

Mõnel arvutil on sisseehitatud veebikaamera, mis asub ekraani kohal. Eelinstallitud tarkvara abil saate kasutada veebikaamerat fotode tegemiseks või videote salvestamiseks. Fotot või videosalvestist saab salvestada või eelnevalt üle vaadata.

Veebikaameratarkvara sisaldab järgmisi funktsioone:

- Videote tegemine ning jagamine
- Video voogesitus kiirsõnumitarkvaras
- Fotode tegemine

Vaadake juhendist *Alustamine*, kuidas veebikaamerale juurde pääseda. Lisateabe saamiseks veebikaamera kasutamise kohta valige **Start > Help and Support** (Spikker ja tugi).

Video

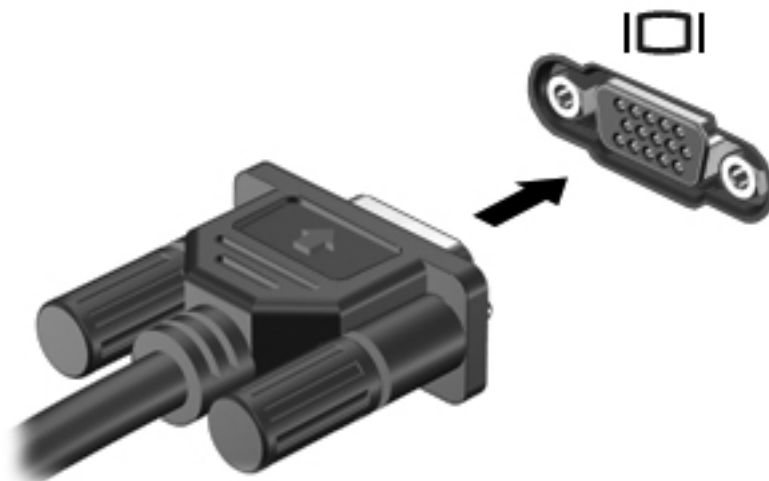
Teie arvutil võib olla üks või mitu järgmistest välistest videoportidest.

- VGA
- DisplayPort
- HDMI

VGA

Välise monitori port ehk VGA port on analoogkuvamisliides, mis ühendab arvutiga välise VGA-kuvamisseadme, näiteks välise VGA-monitori või VGA-projektori.

- ▲ VGA-kuvamisseadme ühendamiseks ühendage seadme kaabel välise monitori porti.

 MÄRKUS. Tootespetsiifilist teavet ekraanikujutise ümberlülituse kohta vt juhendist *Alustamine*.

DisplayPort

Kuvaliides DisplayPort ühendab digitaalse kuvamisseadme (nt kõrge jõudlusega monitor või projektor). DisplayPort pakub suuremat jõudlust kui välise VGA-monitori port ja täiustab digitaalseid ühendusvõimalusi.

- ▲ Digitaalse kuvamiseadme ühendamiseks ühendage seadme kaabel kuvaliidesesse DisplayPort.

 MÄRKUS. Tootespetsiifilist teavet ekraanikujutise ümberlülituse kohta vt juhendist *Alustamine*.

HDMI

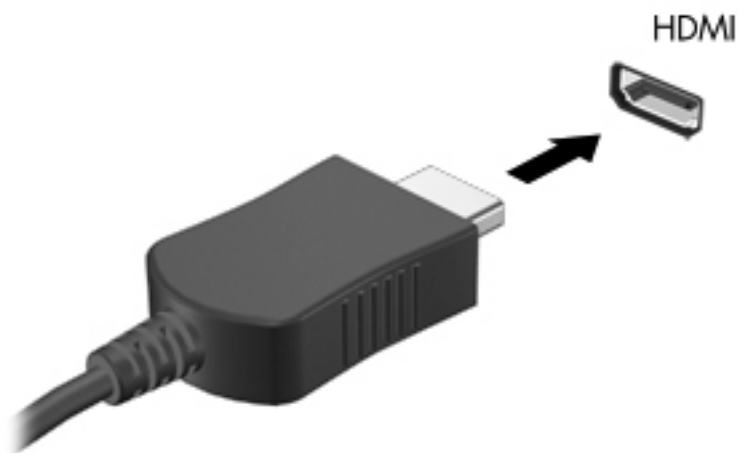
HDMI-port (High Definition Multimedia Interface — kõrglahutusega multimeediumiliides) ühendab arvuti heli- või videolisaseadmega, nagu kõrglahutusvõimega teler või ühilduv digitaal- või helikomponent.

 MÄRKUS. Video- ja/või helisignaali edastamiseks HDMI-pordi kaudu on vaja HDMI-kaablit (eraldi ostetav).

Arvuti HDMI-porti saab ühendada ühe HDMI-seadme. Arvutiekraanil kuvatavat teavet saab samaaegselt kuvada ka HDMI-seadmel.

Video- või heliseadme ühendamiseks HDMI-porti toimige järgmiselt.

1. Sisestage HDMI-kaabli üks ots arvuti HDMI-porti.

2. Ühendage kaabli teine ots videoseadmega, lisateabe saamiseks järgige seadme tootja juhiseid.

 MÄRKUS. Tootespetsiifilist teavet ekraanikujutise ümberlülituse kohta vt juhendist *Alustamine*.

Heli konfigureerimine HDMI jaoks

HDMI jaoks heli konfigureerimiseks ühendage kõigepealt arvuti HDMI-porti heli- või videoseade, nagu kõrglahutusvõimega teler. Seejärel konfigureerige heli esitamise vaikeseadet järgmiselt.

1. Paremklopsake tegumiriba paremas otsas asuval teavitusalal ikooni **Speakers** (Kõlarid) ja seejärel klõpsake käsku **Playback devices** (Taasesitusseadmed).
2. Klõpsake saki Taasesitus suvandil **Digitaalne väljund** või **Digitaalse väljundi seade (HDMI)**.
3. Klõpsake nuppu **Set Default** (Tee vaikesätteks) ja seejärel nuppu **OK**.

Heli taastamiseks arvutikõlarites toimige järgmiselt.

1. Paremklopsake tegumiriba paremas otsas asuval teavitusalal ikooni **Speakers** (Kõlarid) ja seejärel klõpsake käsku **Playback devices** (Taasesitusseadmed).
2. Klõpsake saki Taasesitus suvandil **Kõlarid**.
3. Klõpsake nuppu **Set Default** (Tee vaikesätteks) ja seejärel nuppu **OK**.

Inteli traadita ühenduse kuvar (ainult teatud mudelitel)

Intel® traadita ühenduse kuvar võimaldab traadita jagada teie arvuti sisu teleriga. Traadita ühenduse kuvari kasutamiseks on vajalikud teleradapter (eraldi ostetav) ja Inteli graafikakaart. Sisu, mis kinnitab väljundi kaitset, nt Blu-ray-draiv, ei mängita Inteli traadita ühenduse kuvaril. Lisateavet teleradapteri kasutamise kohta leiate tarkvara tootja juhistest.

 MÄRKUS. Enne traadita ühenduse kuvari kasutamist veenduge, et traadita ühendus on teie arvutis lubatud.

Tarkvara CyberLink PowerDVD kasutamine (ainult teatud mudelitel)

CyberLink PowerDVD muudab teie arvuti mobiilseks meelelahutuskeskuseks. CyberLink PowerDVD abil saate nautida muusikat CD-lt ning DVD- ja Blu-ray-draivi (BD) filme. Samuti saate hallata ja muuta fotokolleksioone.

- ▲ CyberLink PowerDVD käivitamiseks valige **Start > Kõik programmid > CyberLink PowerDVD** ja klõpsake seejärel valikul **CyberLink PowerDVD**.

CyberLink PowerDVD kasutamise kohta teabe saamiseks vaadake PowerDVD tarkvaraspikrit.

4 Toitehaldus

 MÄRKUS. Arvutil võib olla toitenupp või toitelüliti. Terminid *toitenupp* kasutatakse selles juhendis mõlemat tüüpi toitejuhtelementidele viitamiseks.

Arvuti väljalülitamine

 ETTEVAATUST. Arvuti väljalülitamisel lähevad salvestamata andmed kaotsi.

Käsk Sule arvuti suleb kõik programmid ja operatsioonisüsteemi, seejärel lülitab välja ekraani ja arvuti.

Lülitage arvuti välja järgmistes olukordades:

- kui soovite vahetada akut või juurde pääseda arvuti sees olevatele komponentidele;
- kui teil on vaja ühendada väline riistvaraseade, mida ei saa ühendada USB- või videopordi kaudu;
- kui arvutit ei kasutata pikema perioodi jooksul ja arvuti ei ole sel ajal välistoitega ühendatud.

Olgugi et arvuti saab sulgeda ka toitenupust, on soovitatav siiski kasutada Windowsi käsku Shut Down (Sule arvuti).

 MÄRKUS. Kui arvuti on une- või talveunerežiimis, tuleb sellest väljuda, enne kui arvuti sulgeda saab.

1. Salvestage oma töö ja sulgege kõik programmid.
2. Valige **Start > Sule**.

 MÄRKUS. Kui arvuti on registreeritud võrgudomeeni, on nupu Turn Off Computer (Lülita arvuti välja) asemel nupp Shut Down (Sule arvuti).

Kui arvuti ei reageeri ja kirjeldatud sulgemistoiminguid ei ole võimalik kasutada, proovige järgmisi hädasulgemistoiminguid esitatud järjekorras.

- Vajutage kiirklahvi **ctrl + alt + delete** ja klõpsake nuppu **Toide**.
- Vajutage ja hoidke vähemalt 5 sekundit all toitenuppu.
- Lahutage arvuti välistoitest ja eemaldage aku.

Toitesätete määramine

Energiasäästuolekute kasutamine

Arvutil on tehases lubatud kaks energiasäästuolekut: une- ja talveunerežiim.

Unerežiimi käivitumisel vilguvad toite märgutuled ja ekraan tühjeneb. Töö salvestatakse mällu, mis võimaldab unerežiimist väljuda kiiremini kui talveunerežiimist. Kui arvuti on unerežiimis pikema aja vältel või kui aku jõuab unerežiimi kestel laetuse kriitilisele tasemele, käivitab arvuti talveunerežiimi.

Talveunerežiimi käivitumisel salvestatakse teie töö kõvakettale uinakufaili ja arvuti lülitub välja.

 ETTEVAATUST. Võimaliku heli- ja videokvaliteedi halvenemise, teabekao või heli või video esitusfunktsionaalsuse kao vältimiseks ärge käivitage ketta või välise meediumikaardi lugemisel või sellele kirjutamisel une- ega talveunerežiimi.

 MÄRKUS. Sel ajal kui arvuti on une- või talveunerežiimis, pole võimalik luua mingit tüüpi võrguühendust ega teha mis tahes arvutitoiminguid.

Unerežiimi käivitamine ja sellest väljumine

Süsteem on tehases häälestatud aku- või välistoitel töötades teatud passiivsuseperioodi järel käivitama unerežiimi.

Toitesätteid ja ajalõppe saab muuta Windows®-i juhtpaneelil leiduvate toitesuvandite abil.

Kui arvuti on sisse lülitatud, on unerežiimi käivitamiseks järgmised võimalused.

- Vajutage korraks toitenuppu.
- Sulgege ekraan.
- Valige **Start**, klõpsake noolel, mis on nupu Sule kõrval, ja seejärel nupul **Unerežiim**.

Unerežiimist väljumiseks toimige järgmiselt.

- Vajutage korraks toitenuppu.
- Kui ekraan on suletud, avage see.
- Vajutage klaviatuuril mõnd klahvi.
- Puudutage puuteplaati.

Kui arvuti väljub unerežiimist, süttivad toite märgutuled ning ekraanile ilmub töö kohas, kus pooleli jäite.

 MÄRKUS. Kui olete määranud ärkamisel parooli nõudmise, tuleb teil oma töö ekraanile saamiseks sisestada Windowsi parool.

Talveunerežiimi käivitamine ja sellest väljumine

Süsteem on tehases häälestatud käivitama talveunerežiimi, kui arvuti on olnud kas aku- või välistoitel teatud aja jooksul passiivne või kui aku jõuab laetuse kriitilisele tasemele.

Toitesätteid ja ajalõppe saab muuta Windowsi juhtpaneelis.

Talveunerežiimi käivitamiseks toimige järgmiselt.

- ▲ Valige **Start**, klõpsake nupu Sule kõrval oleval noolel ja seejärel käsul **Talveunerežiim**.

Talveunerežiimist väljumiseks toimige järgmiselt.

- ▲ Vajutage korraks toitenuppu.

Toite märgutuled süttivad ja ekraanile ilmub teie töö kohas, kus pooleli jäite.

MÄRKUS. Kui olete määranud ärkamisel parooli nõudmise, tuleb teil oma töö ekraanile saamiseks sisestada Windowsi parool.

Energiamõõdiku kasutamine

Energiamõõdik asub tegumiriba paremas otsas asuval teavitusalal. Energiamõõdiku abil pääsete kiiresti juurde toitesätetele ja saate vaadata allesjäänud laetuse taset.

- Aku laetuse protsendi ja praeguse energiarežiimi nägemiseks liigutage kursor energiamõõdiku ikoonile.
- Toitesätete vaatamiseks või energiarežiimi muutmiseks klõpsake energiamõõdiku ikoonil ja valige loendist mõni üksus.

Energiamõõdiku eri ikoonid näitavad, kas arvuti töötab aku- või välistoitel. Icoon kuvab ka teate, kui aku on jõudnud laetuse madalale või kriitilisele tasemele.

Energiaarežiimide kasutamine

Energiaarežiim on süsteemisätete kogum, mis haldab arvuti energiakasutust. Energiaarežiimid võimaldavad energiat säästa või parimat jõudlust saavutada.

Praeguse energiarežiimi vaatamine

Saate kasutada järgmisi meetodeid.

- Klõpsake tegumiriba paremas otsas asuval teavitusalal energiamõõdiku ikoonil.
- Valige **Start > Juhtpaneel > Süsteem ja turve > Energiaarežiimi suvandid**.

Muu energiarežiimi valimine

Saate kasutada järgmisi meetodeid.

- Klõpsake teavitusalal energiamõõdiku ikoonil ja valige loendist energiarežiim.
- Valige **Start > Juhtpaneel > Süsteem ja turve > Energiaarežiimi suvandid** ning valige loendist üksus.

Energiarežiimide kohandamine

Energiarežiimi kohandamiseks toimige järgmiselt.

1. Klõpsake teavitusalal energiamõõdiku ikoonil ja seejärel käsul **More power options** (Veel energiarežiimi suvandeid).
– või –
Valige **Start > Juhtpaneel > Süsteem ja turve > Energiarežiimi suvandid**.
2. Valige energiarežiim ja seejärel klõpsake käsku **Muuda plaani sätteid**.
3. Tehke sätetes vajalikud muudatused.
4. Täpsemate sätete muutmiseks klõpsake üksust **Change advanced power settings** (Muuda täpsustatud toitesätteid) ja tehke soovitud muudatused.

Paroolikaitse määramine ärkamisel

Kui soovite häälestada arvuti une- või talveunerežiimist väljudes parooli küsima, toimige järgmiselt.

1. Valige **Start > Juhtpaneel > Süsteem ja turve > Energiarežiimi suvandid**.
2. Klõpsake vasakul paanil üksust **Nõua ärkamisel parooli**.
3. Klõpsake üksust **Muuda sätteid, mis ei ole hetkel kättesaadavad**.
4. Klõpsake üksust **Nõua parooli (soovituslik)**.

 MÄRKUS. Kui teil on vaja luua kasutajakonto parool või muuta praegust parooli, klõpsake üksust **Create or change your user account password** (Looge või muutke oma kasutajakonto parool) ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid. Kui teil pole vaja parooli luua ega muuta, jätkake toimingust 5.

5. Klõpsake nuppu **Salvesta muudatused**.

HP Power Manageri kasutamine (ainult teatud mudelitel)

Power Manager võimaldab valida energiarežiimi, mis optimeerib arvuti energiatarbimist ja aku taset. Saadaval on järgmised energiarežiimid:

- Energiasäästja,
- HP soovituslik,
- Suur jõudlus.

Power Manageri käivitamiseks, kui Windows töötab.

- ▲ Valige **Start > Kõik programmid > HP > HP Power Manager**.

Akutoite kasutamine

Kui arvutis on laetud aku ja arvuti pole ühendatud välistoitega, töötab arvuti akutoitel. Kui arvuti on ühendatud välise vahelduvvooluallikaga, töötab arvuti vahelduvvoolutoitel.

Kui arvutis on laetud aku ja arvuti töötab välisel vahelduvvoolutoitel, lülitub süsteem vahelduvvooluadapteri arvuti küljest eraldamisel akutoitele.

 MÄRKUS. Vahelduvvoolutoite katkestamisel väheneb automaatselt ekraani heledus, et säästa aku tööiga. Teavet ekraani heleduse suurendamiseks või vähendamiseks vaadake juhendist *Alustamine*.

Akut võite hoida kas arvuti sees või salves, sõltuvalt sellest, kuidas töötate. Kui aku on arvutis ja arvuti on ühendatud vahelduvvooluvõrku, siis aku laeb ja samuti on teie töö voolukatkestuse korral kaitstud. Kui aga arvuti on välja lülitatud ja välisloetist eraldatud, siis arvutis olev aku tasapisi tühjeneb.

 HOIATUS! Võimalike ohtude vähendamiseks kasutage ainult arvutiga kaasas olevat akut, HP asendusakut või ühilduvat akut, mis on ostetud HP esindusest.

Aku tööiga võib varieeruda sõltuvalt toitehalduse sätetest, arvutis töötavatest programmidest, ekraani heledusest, arvutiga ühendatud välisseadmetest ja muudest teguritest.

Lisateabe otsimine aku kohta

Spikri ja toe rakenduses on aku jaoks saadaval järgmine teave ja tööriistad:

- akukontrolli tööriist aku jõudluse kontrollimiseks;
- teave aku kalibreerimise, toitehalduse ning õige hoolduse ja hoiustamise kohta, et pikendada aku tööiga;
- teave akutüüpide, spetsifikatsiooni, kasutusigade ja mahtuvuste kohta.

Akuteabe kuvamiseks toimige järgmiselt.

- ▲ Valige **Start > Help and Support** (Spikker ja tugi) > **Teave ja õpe > Energiarežiimid: korduma kippuvad küsimused**.

Akukontrolli kasutamine

Akukontroll spikri ja toe rakenduses annab teavet arvutisse paigaldatud aku seisundi kohta.

Akukontrolli käivitamiseks toimige järgmiselt.

1. Ühendage arvutiga vahelduvvooluadapter.

 MÄRKUS. Selleks, et akukontroll töötaks korralikult, peab arvuti olema ühendatud välisloetiga.

2. Valige **Start > Spikker ja tugi > Tõrkeotsing > Toide, termiline ja mehaaniline**.
3. Klõpsake sakk **Toide** ja seejärel üksust **Akukontroll**.

Akukontroll testib akut ja selle toiteelemente, selgitab, kas need töötavad korralikult, ning teatab tulemused.

Allesjäänud laetuse taseme kuvamine

- ▲ Asetage kursor tegumiriba paremas otsas asuval teavitusalal energiamõõdiku ikoonile.

Aku tühjenemise aja pikendamine

Aku tühjenemise aeg varieerub sõltuvalt funktsioonidest, mida arvuti akutoitel olles kasutate. Maksimaalne aku tühjenemise aeg lüheneb järk-järgult, kuna aku mahtuvus kahaneb.

Soovitused aku tühjenemise aja pikendamiseks:

- vähendage ekraani heledust;
- eemaldage arvutilt aku, kui te seda ei kasuta ega lae;
- hoidke akut jahedas ja kuivas kohas.
- valige suvandi Energiarežiimi suvandid alt säte **Energiasäästja**.

Laetuse madalate tasemete haldamine

Selles jaotises on kirjeldatud tehases määratud hoiatusi ja süsteemivastuseid. Mõnesid aku laetuse madala taseme hoiatusi ja süsteemivastuseid saab muuta Windowsi juhtpaneelil leiduvate toitesuvandite abil. Toitesuvandite kaudu määratud eelistused ei mõjuta märgutulesid.

Laetuse madala taseme tuvastamine

Kui aku, olles arvuti ainus toiteallikas, jõuab laetuse madalale või kriitilisele tasemele, toimuvad järgmised sündmused.

- Aku märgutuli (ainult teatud mudelitel) näitab aku laetuse madalat või kriitilist taset.

MÄRKUS. Lisateavet aku märgutule kohta vaadake juhendist *Alustamine*.

– või –

- Energiamõõdiku ikoon teavitusalal annab märku aku laetuse madalast või kriitilisest tasemest.

MÄRKUS. Lisateavet energiamõõdiku kohta leiate jaotisest [Energiamõõdiku kasutamine lk 20](#).

Aku laetuse kriitilisel tasemel toimib arvuti järgmiselt.

- Kui talveunerežiim on lubatud ja arvuti töötab või on unerežiimis, käivitab arvuti talveunerežiimi.
- Kui talveunerežiim ei ole lubatud ja arvuti on sisse lülitatud või unerežiimis, jääb arvuti korraks unerežiimi ja lülitub seejärel välja ning kõik salvestamata andmed lähevad kaotsi.

Laetuse madala taseme lahendamine

Laetuse madala taseme lahendamine, kui välistoide on saadaval

- ▲ Ühendage mõni järgmistest seadmetest:
 - Vahelduvvooluadapter
 - Dokkimise või laiendamise lisaseade
 - HP-lt tarvikuna ostetud lisatoiteadapter

Laetuse madala taseme lahendamine, kui laetud aku on saadaval

1. Lülitage arvuti välja või käivitage talveunerežiim.
2. Asendage tühi aku täis akuga.
3. Lülitage arvuti sisse.

Laetuse madala taseme lahendamine, kui ühtegi toiteallikat pole saadaval

- Käivitage talveunerežiim.
- Salvestage oma töö ja lülitage arvuti välja.

Laetuse madala taseme lahendamine, kui arvuti ei saa talveunerežiimist väljuda

Kui arvutil ei ole talveunerežiimist väljumiseks piisavalt toidet, tehke järgmist.

1. Asendage tühi aku täis akuga või ühendage vahelduvvooluadapter arvuti ja välistoitega.
2. Vajutage talveunerežiimist väljumiseks toitenuppu.

Akutoite säästmine

- Valige Windowsi juhtpaneeli kaudu toitesätetes madala energiatarbe sätted.
- Lülitage välja traadita kohtvõrgu (WLAN) ja tavalise kohtvõrgu (LAN) ühendused ning väljuge modemirakendustest, kui te neid ei kasuta.
- Ühendage lahti välisseadmed, mis ei ole ühendatud välise toiteallikaga ja mida te ei kasuta.
- Peatage, keelake või eemaldage kõik välised meediumikaardid, mida te ei kasuta.
- Ekraani heleduse vähendamine.
- Enne töölt lahkumist käivitage une- või talveunerežiim või lülitage arvuti välja.

Aku hoidmine

 ETTEVAATUST. Aku kahjustamise vältimiseks ärge jätke akut pikaks ajaks kõrge temperatuuri kätte.

Kui te arvutit rohkem kui kahe nädala jooksul ei kasuta ega ühenda välistoitega, eemaldage aku ja hoidke seda eraldi.

Hoiule pandud aku laetuse parimaks püsimiseks hoidke akut jahedas ja kuivas kohas.

 MÄRKUS. Hoiule pandud akut tuleks iga 6 kuu tagant kontrollida. Kui laetuse tase on langenud alla 50%, laadige aku enne uuesti hoiule panemist.

Kui aku on olnud hoiul ühe kuu või rohkem, kalibreerige see enne kasutamist.

Kasutatud aku kõrvaldamine

 HOIATUS! Tulekahju või põletuste riski vähendamiseks ärge võtke akut lahti, ärge purustage ega torgake seda, ärge lühistage väliseid kontakte ning vältige aku kokkupuudet tule ja veega.

Lisateavet akude utiliseerimise kohta leiate jaotisest *Normatiivne, ohutus- ja keskkonnakaitsealased märkused*.

Aku asendamine

Windows 7 puhul teavitab akukontroll rakenduses Help and Support (Spikker ja tugi) aku vahetamise vajadusest, kui aku mõni sisemine toiteelement ei lae korralikult või kui aku mahtuvus on vähenenud olekule „nõrk”. Kui on tõenäoline, et akule kehtib HP garantii, sisaldavad juhised ka garantiitunnust. Teates viidatakse HP veebisaidile, kust leiab lisateavet uue aku tellimise kohta.

Välise vahelduvvoolutoite kasutamine

 MÄRKUS. Teavet vahelduvvoolutoite ühendamise kohta leiate arvuti karbis olevalt teabelehel *Kiirhäälestus*.

Arvutit varustatakse välise vahelduvvooluga heakskiidetud vahelduvvooluadapteri või dokkimise või laiendamise lisaseadme kaudu.

 HOIATUS! Võimalike ohtude vähendamiseks kasutage ainult arvutiga kaasas olevat vahelduvvooluadapterit, HP asendusadapterit või ühilduvat vahelduvvooluadapterit, mis on ostetud HP esindusest.

Ühendage arvuti välise vahelduvvoolutoitega järgmistes olukordades:

 HOIATUS! Ärge laadige arvuti akut sel ajal, kui olete lennuki pardal.

- aku laadimisel või kalibreerimisel;
- süsteemitarkvara installimisel või muutmisel;
- teabe kirjutamisel CD-le, DVD-le või BD-le (ainult teatud mudelitel);
- kettadefragmentori kasutamisel;
- varundus- või taasteprotsessi ajal.

Arvuti ühendamisel välise vahelduvvoolutoitega toimuvad järgmised sündmused:

- aku hakkab laadima;
- kui arvuti on sisse lülitatud, muudab energiamõõdiku ikoon teavitusalal ilmet.

Arvuti välisest vahelduvvoolutoitest eraldamisel toimuvad järgmised sündmused:

- arvuti lülitub akutoitele;
- ekraani heledus väheneb automaatselt, et aku tööga säästa.

Vahelduvvooluadapteri testimine

Testige vahelduvvooluadapterit, kui vooluvõrku ühendatud arvuti puhul ilmneb mõni järgmistest olukordadest:

- arvuti ei lülitu sisse;
- ekraan ei lülitu sisse;
- toite märgutuled ei põle.

Vahelduvvooluadapteri testimiseks toimige järgmiselt.

1. Lülitage arvuti välja.
2. Eemaldage arvutilt aku.
3. Ühendage vahelduvvooluadapteri üks ots arvutiga ja teine ots vahelduvvooluvõrgu pistikupesassa.
4. Lülitage arvuti sisse.
 - Kui toite märgutuled *süttivad*, töötab vahelduvvooluadapter korralikult.
 - Kui toite märgutuled on jätkuvalt *väljas*, kontrollige vahelduvvooluadapteri ühendust arvutiga ja vahelduvvooluadapteri ühendust vahelduvvooluvõrgu pistikupesaga.
 - Kui ühendused on korras ja toite märgutuled *ei sütti*, siis adapter ei tööta ja tuleb välja vahetada.

Teabe saamiseks uue vahelduvvooluadapteri hankimise kohta võtke ühendust HP klienditoega.

HP CoolSense'i kasutamine (ainult teatud mudelitel)

HP CoolSense aitab paremini kontrollida teie arvuti jahutussätteid, kasutades eelmääratletud režiime, mis panevad rõhku arvuti jõudlusele, temperatuurile ning ventilaatori kiirusele ja müratasemele.

- Sees — konfigureerib jahutussätteid, et vältida temperatuuri tõusu ja muuta arvuti puudutusele jahedamaks.
- Väljas — kui CoolSense on välja lülitatud, on teie arvuti jõudlus tasemel, kuid tagajärjeks võib olla kõrgem temperatuur kui režiimi sisselülitamisel.
- Auto (ainult teatud mudelitel) — tuvastab automaatselt, kas arvuti on kohalkasutatav või mobiilne ja valib kasutuskeskkonnale vastavalt sobivad jahutussätted. Kohalkasutatava arvuti puhul on HP CoolSense'i jaoks olulisem jõudlus ja see funktsioon on välja lülitatud. Mobiilse arvuti puhul on HP CoolSense'i jaoks olulisem temperatuur ja see funktsioon on sisse lülitatud.

Jahutussätete eelistuste muutmiseks järgige järgmisi samme.

- ▲ Valige **Start > Juhtpaneel > Riistvara ja heli > HP CoolSense**.

5 Väliskaardid ja -seadmed

Digitaalandmekandja pesa kaartide (ainult teatud mudelitel) kasutamine

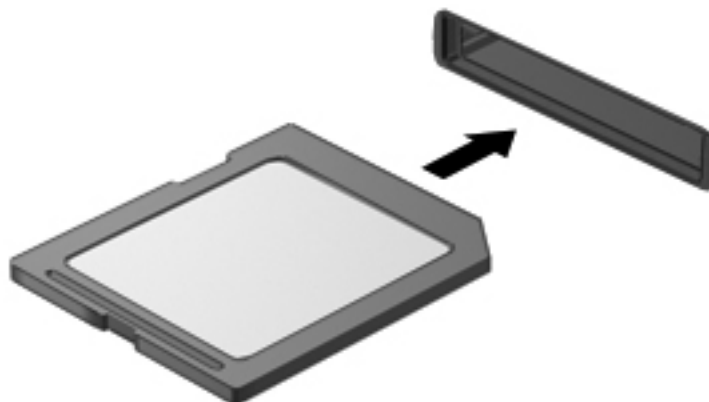
Digitaalkaardid pakuvad turvalist andmesalvestuse ja mugavat andmete ühiskasutuse viisi. Neid kaarte kasutatakse tihti digitaalandmekandjaga kaamerates ja PDA-des ning teiste arvutitega töötades.

Vt juhendist *Alustamine*, milliseid digitaalkaardi formaate teie arvuti toetab.

Digitaalkaardi sisestamine

⚠ ETTEVAATUST. Digitaalkaardi konnektorite vigastamise vältimiseks ärge kasutage digitaalkaardi sisestamisel liigset jõudu.

1. Hoidke kaarti nii, et silt on pealpool ja konnektorid arvuti suunas.
2. Sisestage kaart digitaalmeediumi pesa ja lükake see kindlalt paigale.

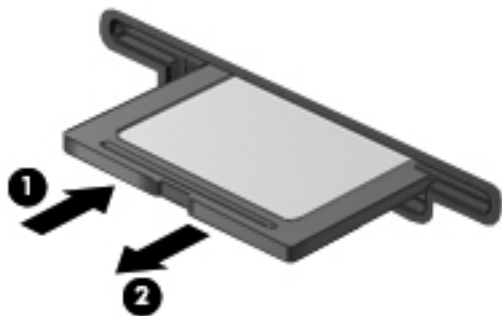

Kui seade on tuvastatud, kostab sellest teavitav heli ja võidakse kuvada suvandite menüü.

Digitaalkaardi eemaldamine

⚠ ETTEVAATUST. Andmekao või süsteemi hangumise vältimiseks kasutage digitaalkaardi turvaliseks eemaldamiseks järgmisi toiminguid.

1. Salvestage oma teave ja sulgege kõik digitaalkaardiga seotud programmid.
2. Klõpsake tegumiriba paremas otsas asuval teavitusalal riistvara eemaldamise ikoonil. Seejärel järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.
3. Vajutage kaardile **(1)** ja eemaldage see pesast **(2)**.

📝 MÄRKUS. Kui kaart ei tule välja, tõmmake see pesast välja.

ExpressCardide (ainult teatud mudelitel) kasutamine

ExpressCard on suure jõudlusega PC-kaart, mis käib ExpressCardi pesa.

ExpressCardi konfigureerimine

Installige vaid see tarkvara, mida teie kaardi jaoks vaja on. Kui ExpressCardi tootjapoolsete juhiste järgi tuleb installida seadmedraiverid, toimige järgmiselt.

- Installige vaid need seadmedraiverid, mida teie operatsioonisüsteemi jaoks vaja on.
- Ärge installige muud ExpressCardi tootja pakutavat tarkvara, nt kaarditeenused, sokliteenused või võimaldid.

ExpressCardi sisestamine

⚠ ETTEVAATUST. Arvuti ja välise meediumikaardi kahjustamise vältimiseks ärge sisestage ExpressCardi pesa PC-kaarti.

ETTEVAATUST. Konnektorite vigastamise vältimiseks pidage silmas järgmist.

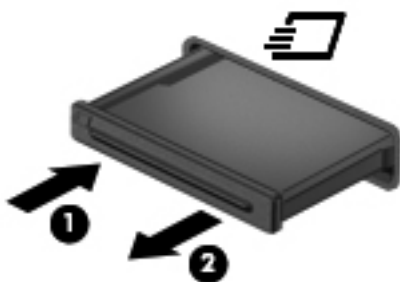
Ärge kasutage ExpressCardi sisestamisel liigset jõudu.

Ärge liigutage ega transportige arvutit, kui ExpressCard on kasutusel.

ExpressCardi pesa võib sisaldada kaitsvat vahetükki. Vahetüki eemaldamiseks toimige järgmiselt.

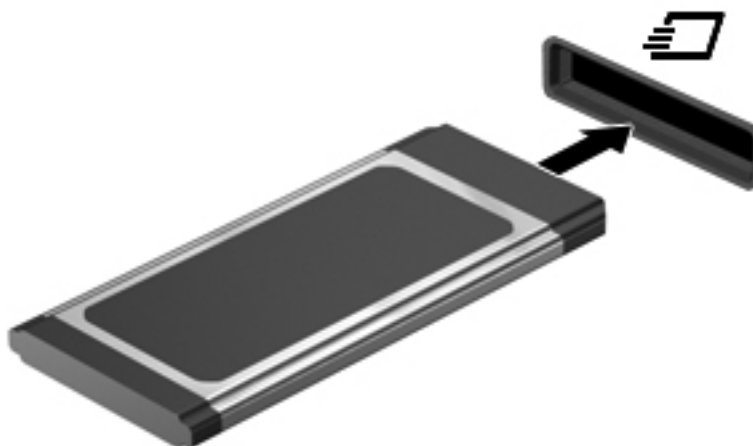
1. Vajutage vahetükki **(1)** selle lukust vabastamiseks.

2. Tõmmake vahetükk pesast (2) välja.

ExpressCardi sisestamiseks toimige järgmiselt.

1. Hoidke kaarti nii, et silt on pealpool ja konnektorid arvuti suunas.
2. Sisestage kaart ExpressCardi pesa ja lükake see kindlalt paigale.

Kui kaart on tuvastatud, kostab sellest teavitav heli ja võidakse kuvada suvandite menüü.

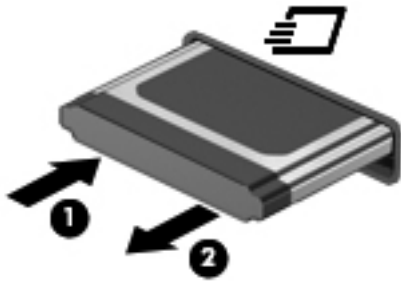
 MÄRKUS. Esimesel korral, kui ExpressCardi ühendate, kuvatakse tegumiriba paremas otsas asuval teavitusalal teade selle kohta, et arvuti tuvastab seda kaarti.

 MÄRKUS. Energia säästmiseks lõpetage ExpressCardi töö või eemaldage see, kui te seda ei kasuta.

ExpressCardi eemaldamine

 ETTEVAATUST. Andmekao või süsteemi hangumise vältimiseks kasutage ExpressCardi turvaliseks eemaldamiseks järgmisi toiminguid.

1. Salvestage oma teave ja sulgege kõik ExpressCardiga seotud programmid.
2. Klõpsake tegumiriba paremas otsas asuval teavitusalal riistvara eemaldamise ikoonil ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.
3. Vabastage ExpressCard lukust ja eemaldage see:
 - a. Vajutage õrnalt ExpressCardi (1) selle lukust vabastamiseks.
 - b. Tõmmake ExpressCard pesast (2) välja.

Kiipkaartide (ainult teatud mudelitel) kasutamine

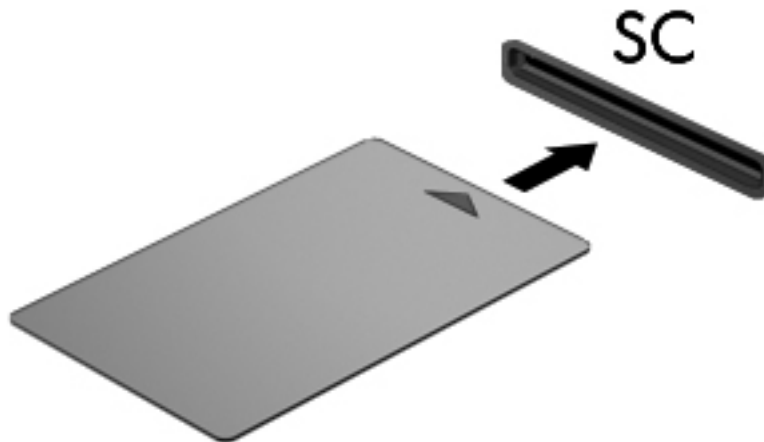
 MÄRKUS. Terminit *kiipkaart* kasutatakse selles peatükis nii kiip- kui ka Java™-kaartidele viitamiseks.

Kiipkaart on krediitkaardisuurune tarvik, millel on mälu ja mikroprotsessorit sisaldav mikrokiip. Nagu ka personaalarvutitel, on kiipkaardil sisend-väljundpäringute haldamiseks operatsioonisüsteem ja volitamata muudatuste eest kaitsvad turvafunktsioonid. Tööstusstandarditega kooskõlas valmistatud kiipkaarte kasutatakse koos kiipkaardilugejaga (ainult teatud mudelitel).

Mikrokiibi sisule juurde pääsemiseks on tarvis PIN-koodi (isiklik identifitseerimisnumber). Lisateavet kiipkaardi turvafunktsioonide kohta leiate spikri ja toe rakendusest.

Kiipkaardi sisestamine

1. Hoidke kiipkaarti sildiga pealpool ja sisestage see ettevaatlikult kiipkaardilugejasse, kuni see paigale jääb.

2. Kiipkaardi PIN-koodi abil arvutisse sisselogimiseks järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Kiipkaardi eemaldamine

- ▲ Võtke kiipkaardi servast kinni ja tõmmake see kiipkaardilugejast välja.

USB-seadme kasutamine

USB-liides (Universal Serial Bus) on riistvaraliides, mille abil saab arvutiga ühendada välisseadmeid, nagu USB-klaviatuur, -hiir, -draiv, printer, skanner või jaotur.

Mõne USB-seadme jaoks on tarvis tugitarkvara, mis on tavaliselt seadmega kaasas. Lisateavet seadme tarkvara kohta leiate selle tootja juhistest. Need juhised võivad olla tarkvaraga kaasas, kettal või tootja veebisaidil.

Arvutil on vähemalt üks USB-port, mis toetab spetsifikatsioone USB 1.0, 1.1, 2.0 või 3.0 kasutavaid seadmeid. Arvutil võib olla ka pingestatud USB-port, mis varustab toitega välisseadet, kui seda kasutatakse koos pingestatud USB-kaabliga. Arvuti jaoks saadaolevate USB-portide arvu saab suurendada dokkimisseadme ja USB-jaoturi abil.

USB-seadme ühendamine

⚠ ETTEVAATUST. USB-konnektori kahjustamise vältimiseks ärge kasutage seadme ühendamisel liigset jõudu.

- ▲ Ühendage seadme USB-kaabel USB-porti.

📝 MÄRKUS. Arvuti USB-port võib erineda selles jaotises toodud joonisest.

Kui seade on tuvastatud, kostab sellest teavitav heli.

MÄRKUS. Esimesel korral, kui USB-seadme ühendate, kuvatakse tegumiriba paremas otsas asuval teavitusalal teade selle kohta, et arvuti tuvastab seda seadet.

USB-seadme eemaldamine

ETTEVAATUST. USB-ühenduspesa vigastamise vältimiseks ärge eemaldage USB-seadet kaablist tõmmates.

ETTEVAATUST. Teabekao või süsteemi hangumise vältimiseks kasutage USB-seadme turvaliseks eemaldamiseks järgmisi toiminguid.

1. USB-seadme eemaldamiseks salvestage oma teave ja sulgege kõik seadmega seotud programmid.
2. Klõpsake tegumiriba paremas otsas asuval teavitusalal riistvara eemaldamise ikoonil ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.
3. Eemaldage seade.

1394-seadmete (ainult teatud mudelitel) kasutamine

IEEE 1394 on riistvaraliides, mille abil saab arvutiga ühendada kiireid multimeediumi- või andmesalvestusseadmeid. Tihti vajavad 1394-ühendust skannerid ning digitaalsed foto- ja videokaamerad.

Mõne 1394-seadme jaoks on tarvis tugitarkvara, mis on tavaliselt seadmega kaasas. Lisateavet seadme tarkvara kohta leiate selle tootja juhistest.

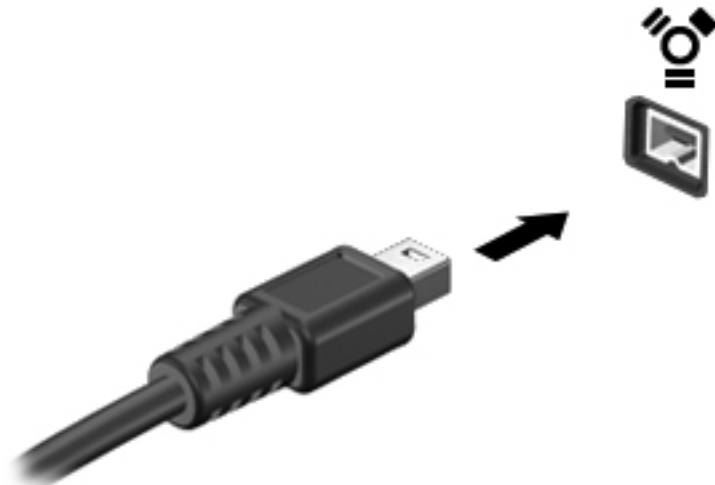
1394-port toetab ka IEEE 1394a seadmeid.

1394-seadme ühendamine

ETTEVAATUST. 1394-pordi konektori kahjustamise vältimiseks ärge kasutage seadme ühendamisel liigset jõudu.

- ▲ 1394-seadme ühendamiseks arvutiga ühendage seadme 1394-kaabel arvuti 1394-porti.

Kui seade on tuvastatud, kostab sellest teavitav heli.

1394-seadme eemaldamine

⚠ ETTEVAATUST. Andmekao või süsteemi hangumise vältimiseks peatage 1394-seade enne selle eemaldamist.

ETTEVAATUST. 1394-seadme konnektori vigastamise vältimiseks ärge eemaldage 1394-seadet kaablist tõmmates.

1. 1394-seadme eemaldamiseks salvestage oma teave ja sulgege kõik seadmega seotud programmid.
2. Klõpsake tegumiriba paremas otsas asuval teavitusalal riistvara eemaldamise ikoonil ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.
3. Eemaldage seade.

eSATA-seadme kasutamine (vaid mõnel mudelil)

eSATA-pordi abil saab ühendada suure jõudlusega eSATA-komponente (nt eSATA-väliskõvaketas).

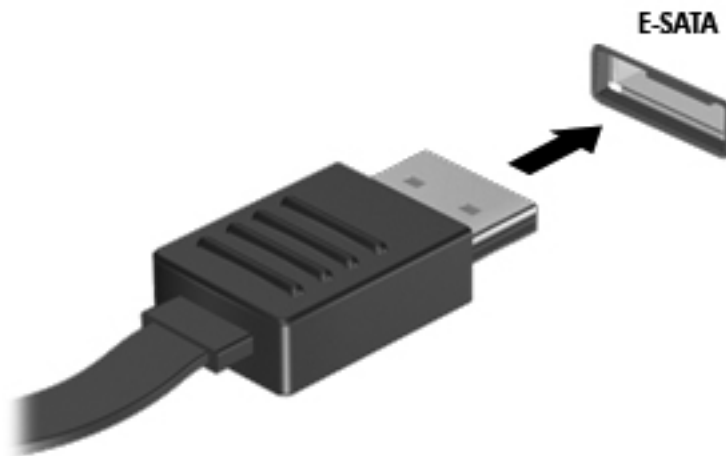
Mõne eSATA-seadme jaoks on tarvis tugitarkvara, mis on tavaliselt seadmega kaasas. Lisateavet seadme tarkvara kohta leiate selle tootja juhistest.

📝 MÄRKUS. eSATA-port toetab ka USB-lisaseadmeid.

eSATA-seadme ühendamine

⚠ ETTEVAATUST. eSATA-pordi konnektori kahjustamise vältimiseks ärge kasutage seadme ühendamisel liigset jõudu.

- ▲ eSATA-seadme ühendamiseks arvutiga ühendage seadme eSATA-kaabel eSATA-porti.

Kui seade on tuvastatud, kostab sellest teavitav heli.

eSATA-seadme eemaldamine

⚠ ETTEVAATUST. eSATA-konnektori vigastamise vältimiseks ärge eemaldage eSATA-seadet kaablist tõmmates.

ETTEVAATUST. Teabekao või süsteemi hangumise vältimiseks kasutage eSATA-seadme turvaliseks eemaldamiseks järgmisi toiminguid.

1. eSATA-seadme eemaldamiseks salvestage oma teave ja sulgege kõik seadmega seotud programmid.
2. Klõpsake tegumiriba paremas otsas asuval teavitusosal riistvara eemaldamise ikoonil ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.
3. Eemaldage seade.

Välisseadmete kasutamine

 MÄRKUS. Lisateavet vajaliku tarkvara ja draiverite või kasutatava arvutipordi kohta leiate tootja juhistest.

Välisseadme ühendamiseks arvutiga toimige järgmiselt.

 ETTEVAATUST. Seadmete vigastamise vältimiseks toitega seadme ühendamisel veenduge, et seade on välja lülitatud ja vahelduvvoolu toitejuhe on lahti ühendatud.

1. Ühendage seade arvutiga.
2. Toitega seadme ühendamisel ühendage seadme toitejuhe maandatud vahelduvvooluvõrgu pistikupessa.
3. Lülitage seade sisse.

Toiteta välisseadme lahtiühendamiseks lülitage seade välja ja seejärel lahutage arvutist. Toitega seadme lahtiühendamiseks lülitage seade välja, eemaldage see arvuti küljest ja seejärel lahutage vahelduvvoolu toitejuhe.

Valikuliste välisdraivide kasutamine

Eemaldatavad välised draivid avardavad teie võimalusi teabe salvestamisel ja kasutamisel. Näiteks saab arvuti USB-porti ühendada USB-draivi.

 MÄRKUS. HP välised optilised USB-draivid tuleks ühendada arvuti pingestatud USB-porti.

USB-draivid võivad olla järgmist tüüpi:

- 1,44-megabaidine disketidraiv;
- Kõvakettamoodul (adapteriga kõvaketas);
- Väline optiline draiv (CD, DVD ja Blu-ray);
- MultiBay-seade.

Laiendusporti kasutamine (ainult teatud mudelitel)

Laiendusporti abil saab arvuti ühendada dokkimis- või laiendusseadmega, mis võimaldab kasutada arvutil lisaporte ja -konnektoreid.

6 Draivid

Draivide käsitlemine

Draivid on õrnad arvutikomponendid ja neid tuleb käsitseda ettevaatlikult. Enne draivide käsitlemist lugege järgmisi soovitusi. Lisasoovitused on esitatud nendega seotud toimingute juures.

Pidage silmas järgmisi ettevaatusabinõusid.

- Enne välise kõvakettaga ühendatud arvuti liigutamist käivitage unerežiim ja oodake, kuni ekraan tühjeneb, või ühendage väline kõvaketas õigesti lahti.
- Enne draivi käsitlemist puudutage staatilise elektrilaengu lahendamiseks draivi värvimata metallpinda.
- Ärge puudutage irddraivi või arvuti konnektori tihvte.
- Käsitsege draivi ettevaatlikult, ärge laske sellel maha kukkuda ega asetage selle peale asju.
- Enne draivi eemaldamist või paigaldamist lülitage arvuti välja. Kui te pole kindel, kas arvuti on välja lülitatud, unerežiimis või talveunerežiimis, lülitage arvuti sisse ja seejärel operatsioonisüsteemi kaudu välja.
- Ärge kasutage draivi kettaseadme sahtlisse sisestamisel liigset jõudu.
- Ärge kasutage ajal, mil optiline draiv kirjutab kettale, arvuti klaviatuuri ega teisaldage arvutit. Kirjutamistoiming on tundlik vibratsiooni suhtes.
- Kui aku on ainus toiteallikas, veenduge enne andmekandjale kirjutamist, et aku on piisavalt laetud.
- Vältige draivi sattumist äärmusliku temperatuuri või niiskuse kätte.
- Vältige draivi kokkupuudet vedelikega. Ärge pihustage draivile puhastusvahendeid.
- Eemaldage draivist andmekandja enne draivi eemaldamist kettaseadme sahtlist või enne draiviga reisimist, draivi saatmist või hoiulepanemist.
- Kui draiv tuleb saata postiga, kasutage selleks mulliümbrikku või muud sobivat kaitsvat pakendit ja lisage silt „ÕRN” või „FRAGILE”.
- Vältige draivi sattumist magnetvälja mõjualasse. Magnetväljaga turvaseadmed on näiteks lennujaamade turvakontrolliväravad ja metallidetektorid. Lennujaama turvaseadmed, millega kontrollitakse käsipagasit (näiteks konveierlindid), kasutavad magnetvälja asemel röntgenkiiri ja need ei kahjusta draive.

Kõvaketaste kasutamine

Kõvaketta jõudluse parandamine

Kettadefragmentori kasutamine

Arvuti kasutamisel killustuvad kõvakettal asuvad failid. Kettadefragmentor ühendab killustunud failid ja kaustad kõvakettal, et süsteem saaks tõhusamalt töötada.

 MÄRKUS. Pooljuhtdraividel pole kettadefragmentori kasutamine vajalik.

Pärast kettadefragmentori käivitamist töötab see ilma kõrvalise abita. Kõvaketta suuruselt ja killustunud failide arvust sõltuvalt võib kettadefragmentori tööprotsess kesta üle tunni aja. Soovitatav on see käivitada öösel või muul ajal, kui te arvutit ei kasuta.

HP soovib kõvaketast defragmentida vähemalt korra kuus. Võite määrata kettadefragmentori käivituma igakuise graafiku alusel, kuid igal hetkel saate selle käivitada ka käsitsi.

Kettadefragmentori käivitamiseks toimige järgmiselt.

1. Ühendage arvuti vahelduvvoolutoitega.
2. Valige **Start > All Programs** (Kõik programmid) > **Accessories** (Tarvikud) > **System Tools** (Süsteemiriistad) > **Disk Defragmenter** (Kettadefragmentor).
3. Klõpsake valikul **Defragmenti ketas**.

 MÄRKUS. Windows sisaldab arvuti turvalisuse parandamiseks kasutajakonto kontrolli funktsiooni. Teilt võidakse küsida luba või parooli selliste toimingute tegemisel nagu tarkvara installimine, utiliitide käitamine või Windowsi sätete muutmine. Lisateavet leiate spikri ja toe rakendusest.

Lisateavet leiate kettadefragmentori tarkvaraspikrist.

Kettapuhastuse kasutamine

Kettapuhastus otsib kõvakettalt ebavajalikke faile, mille võite ruumi vabastamiseks ja arvuti jõudluse parandamiseks ohutult kustutada.

Kettapuhastuse käivitamiseks toimige järgmiselt.

1. Valige **Start > All Programs** (Kõik programmid) > **Accessories** (Tarvikud) > **System Tools** (Süsteemiriistad) > **Disk Cleanup** (Kettapuhastus).
2. Järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Tarkvara HP ProtectSmart Hard Drive Protection (ainult teatud mudelitel) kasutamine

HP ProtectSmart Hard Drive Protection kaitseb kõvaketast, parkides draivi ja peatades andmetaotlused järgmistel tingimustel.

- Arvuti kukub maha.
- Teisaldage arvutit teise kohta, kui ekraan on suletud ja arvuti töötab akutoitel.

Natuke aega pärast neid sündmusi taastab HP ProtectSmart Hard Drive Protection kõvaketta tavapärase töö.

MÄRKUS. Kuna pooljuhtketastel (SSD) pole liikuvaid osi, pole HP ProtectSmart Hard Drive Protection vajalik.

MÄRKUS. Põhi- või lisakõvakettasahktis asuvat kõvaketast kaitseb HP ProtectSmart Hard Drive Protection. USB-portidesse ühendatud kõvakettaid HP ProtectSmart Hard Drive Protection ei kaitse.

Lisateavet leiate tarkvara HP ProtectSmart Hard Drive Protection spikrist.

Tarkvara HP ProtectSmart Hard Drive Protection oleku tuvastamine

Draivi märgutuli arvutil muudab värvi, näitamaks, et põhi- või lisakõvakettasahktisse (ainult teatud mudelitel) on pargitud draiv. Et teha kindlaks, kas draivid on parasjagu kaitstud või mõni draiv pargitud, valige **Start > Juhtpaneel > Riistvara ja heli > Windowsi mobiilsuskeskus**.

- Kui HP ProtectSmart Hard Drive Protection (HP kõvakettakaitse) on lubatud, on kõvaketta ikoon tähistatud rohelise märketähisega.
- Kui HP ProtectSmart Hard Drive Protection (HP kõvakettakaitse) on keelatud, on kõvaketta ikoon tähistatud punase ristiga.
- Kui draivid on pargitud, on kõvaketta ikoon tähistatud kollase kuu tähisega.

Mobiilsuskeskuses kuvatav ikoon ei pruugi näidata draivi kõige värskemata olekut. Muudatuste kuvamiseks kohe pärast olekumuutust tuleb lubada teavitusalala ikoon.

Teavitusalala ikooni lubamiseks toimige järgmiselt.

1. Valige **Start > Juhtpaneel > Riistvara ja heli > HP ProtectSmart Hard Drive Protection**.

MÄRKUS. Kasutajakonto kontrolli küsimusele vastuseks klõpsake nuppu **Jah**.

2. Klõpsake reas **Icon in System Tray** (Ikoon süsteemisalves) valikut **Show** (Kuva).
3. Klõpsake nuppu **OK**.

Energiahaldus pargitud kõvakettaga

Kui HP ProtectSmart Hard Drive Protection on draivi parkinud, käitub arvuti järgmiselt.

- arvuti ei lülitu välja;
- arvuti ei käivita une- ega talveunerežiimi, v.a järgmises märkuses kirjeldatud juhul.

MÄRKUS. Kui arvuti töötab akutoitel ja aku saavutab kriitilise laetuse taseme, lubab HP ProtectSmart Hard Drive Protection arvutil talveunerežiimi käivitada.

HP soovib enne arvuti teisaldamist see välja lülitada või une- või talveunerežiim käivitada.

Tarkvara HP ProtectSmart Hard Drive Protection kasutamine

Tarkvara HP ProtectSmart Hard Drive Protection saavad lubada või keelata haldurid.

MÄRKUS. Kasutajaõigustest tulenevalt ei pruugi tarkvara HP ProtectSmart Hard Drive Protection lubamine ja keelamine võimalik olla. Mittehaldurist kasutajate õigusi saavad muuta haldurigrupi liikmed.

Tarkvara avamiseks ja sätete muutmiseks toimige järgmiselt.

1. Klõpsake tarkvara HP ProtectSmart Hard Drive Protection avamiseks mobiilsuskeskuses kõvakettaikooni.

– või –

Valige **Start > Juhtpaneel > Riistvara ja heli > HP ProtectSmart Hard Drive Protection**.

MÄRKUS. Kasutajakonto kontrolli küsimusele vastuseks klõpsake nuppu **Jah**.

2. Klõpsake sätete muutmiseks asjakohast nuppu.
3. Klõpsake nuppu **OK**.

Optiliste draivide kasutamine (ainult teatud mudelitel)

Optilised draivid võivad olla järgmised:

- CD
- DVD
- Blu-ray (BD)

Paigaldatud optilise draivi tuvastamine

▲ Valige **Start > Arvuti**.

Kuvatakse loend kõigist arvutisse installitud seadmetest, sealhulgas optiline draiv.

Optilise ketta sisestamine

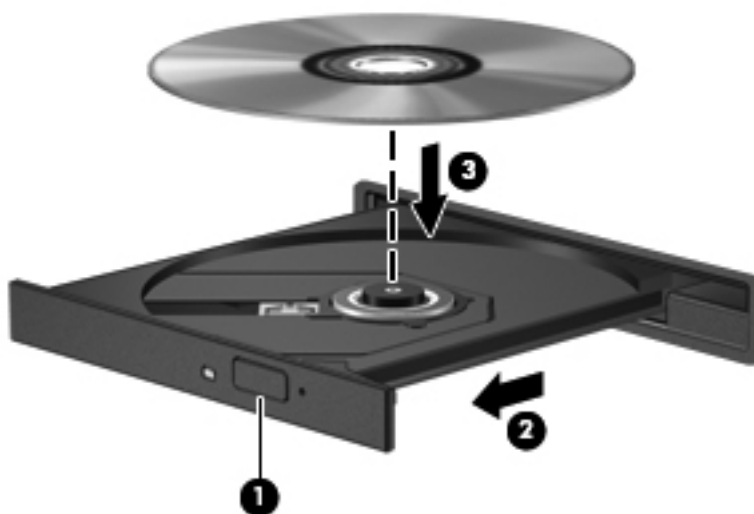
Sahtlist laetav

1. Lülitage arvuti sisse.
2. Vajutage kettasahtli vabastamiseks optilise draivi ehisplaadil asuvat vabastusnuppu **(1)**.
3. Tõmmake sahtel **(2)** välja.
4. Hoidke ketast servadest, hoidudes lamedate pindade puutumisest, ja asetage see, silt pealpool, sahtli spindli kohale.

MÄRKUS. Kui sahtlit ei saa lõpuni lahti teha, kallutage ketast pisut, et selle saaks spindlile asetada.

5. Vajutage ketas (3) ettevaatlikult sahtli spindli peale, kuni ketas paigale plöksatab.

6. Sulgege kettasahtel.

 MÄRKUS. Pärast ketta sisestamist oodake natuke. Kui te pole meediumipleierit määranud, kuvatakse dialoogiaken AutoPlay (Automaatesitus). Seejärel palutakse teil valida meediumi sisu kasutusviis.

Pesast laetav

 ETTEVAATUST. Ärge sisestage **8 cm** läbimõõduga optilisi kettaid pesast laetavasse optilisse draivi. See võib optilist draivi kahjustada.

1. Lülitage arvuti sisse.
2. Hoidke kettast servadest, hoidudes lamedate pindade puutumisest, ja asetage see, silt pealpool, õigesse kohta.
3. Libistage ketas õrnalt pesast laetavasse optilisse draivi.

Optilise ketta eemaldamine

Sahtlist laetav

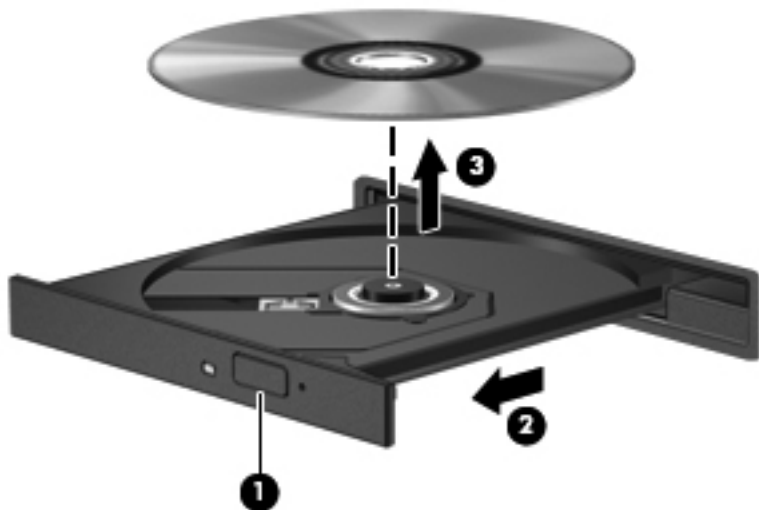
Ketta eemaldamiseks on kaks viisi ning viisi valik sõltub sellest, kas kettasahtel avaneb korralikult.

Kui kettasahtel avaneb korralikult

1. Vajutage kettasahtli vabastamiseks optilise draivi ehisplaadil asuvat vabastusnuppu **(1)** ja tõmmake sahtel **(2)** ettevaatlikult lõpuni lahti.
2. Eemaldage ketas **(3)** sahtlist, vajutades ettevaatlikult spindlile ja samal ajal ketast välimistest servadest tõstes. Hoidke ketast servadest ja ärge puudutage ketta andmekihiga poolt.

MÄRKUS. Kui sahtlit ei saa lõpuni lahti teha, kallutage ketast eemaldamise ajal pisut.

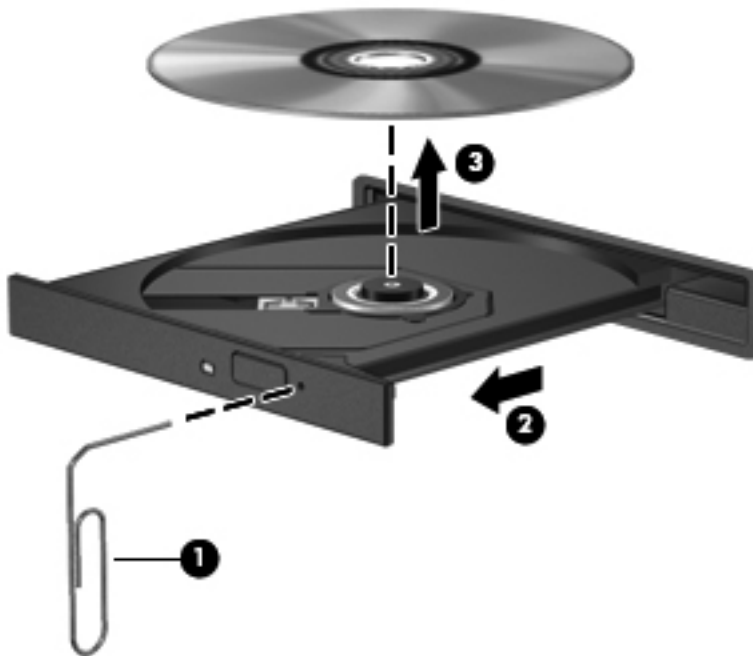
3. Sulgege kettasahtel ja asetage ketas karki.

Kui kettaseadme salv ei avane normaalselt

1. Sisestage draivi ehispaneeli vabastusavasse kirjaklambi ots **(1)**.
2. Vajutage ettevaatlikult kirjaklambrile, kuni kettasahtel vabaneb, ja tõmmake sahtel **(2)** lõpuni lahti.

3. Eemaldage ketas (3) sahtlist, vajutades ettevaatlikult spindlile ja samal ajal ketast välimistest servadest tõstes. Hoidke ketast servadest ja ärge puudutage ketta andmekihiga poolt.

 MÄRKUS. Kui sahtlit ei saa lõpuni lahti teha, kallutage ketast eemaldamise ajal pisut.

4. Sulgege kettasahtel ja asetage ketas karpi.

Pesast laetav

1. Vajutage vabastusnappu (1) draivi kõrval.
2. Eemaldage ketas (2), hoides seda servadest ja vältides lamedate pindade puutumist.

3. Asetage ketas karpi.

Optiliste draivide ühiskasutus

Ehkki arvutisse ei pruugi olla paigaldatud optilist draivi, pääsete tarkvarale ja andmetele juurde ning saate rakendusi installida, võttes ühiskasutusse võrgu mõne teise arvutiga ühendatud optilise draivi. Draivide ühiskasutus on Windowsi funktsioon, mis võimaldab teistel samas võrgus olevatel arvutitel kasutada ühes arvutis olevat draivi.

 MÄRKUS. Optilise draivi ühiskasutuseks peab teil olema üles seatud võrk; lisateavet võrgu seadistamise kohta vt [Võrgundus \(ainult teatud mudelitel\) lk 2](#).

MÄRKUS. Mõni ketas (nt filmi-DVD või mänguga ketas) võib olla kopeerimiskaitsega ja seetõttu ühiskasutuseks kõlbmatu.

Optilise draivi ühiskasutuseks toimige järgmiselt.

1. Klõpsake arvutis, mille optilist draivi soovite jagada, **Start > Arvuti**.
2. Tehke ühiskasutuses optilisel draivil paremklõps, seejärel klõpsake suvandil **Properties** (Atribuudid).
3. Valige vahekaart **Ühiskasutus > Täpsem ühiskasutus**.
4. Märkige ruut **Share this folder** (Kasuta kausta ühiselt).
5. Sisestage tekstiboksi Ühiskasutusnimi optilise draivi nimi.
6. Klõpsake nuppu **Apply** (Rakenda) ja seejärel nuppu **OK**.
7. Ühiskasutuses optilise draivi vaatamiseks toimige järgmiselt.

Valige **Start > Juhtpaneel > Võrk ja Internet > Võrgu- ja ühiskasutuskeskus**.

RAID-konfiguratsiooni kasutamine (ainult teatud mudelitel)

RAID-tehnoloogia (Redundant Arrays of Independent Disks — sõltumatute ketaste liiasmassiiv) võimaldab arvutil korraga kasutada kaht või enamat kõvaketast. RAID käsitleb kas riist- või tarkvarasätete kaudu mitut draivi ühe pideva draivina. Kui mitu draivi on seadistatud niimoodi koos töötama, nimetatakse seda RAID-reaks.

Lisateavet RAID-i kohta leiate HP veebisaidilt aadressil <http://www.hp.com/support>.

7 Turvalisus

Arvuti kaitsmine

Windowsi® turvafunktsioonid ja kolmanda poole häälestusutiliit Setup Utility (BIOS) kaitsevad teie personaalseid seadistusi ja andmeid erinevate ohtude eest.

 MÄRKUS. Turvalahendused on mõeldud kaitsevahenditeks, kuid need ei pruugi arvutit tarkvararünnakute, väärkasutuse ega varguse eest kaitsta.

MÄRKUS. Enne arvuti hooldusse saatmist varundage ja kustutage konfidentsiaalsed failid ning eemaldage kõik paroolisätted.

MÄRKUS. Mõni siinkirjeldatud funktsioonidest ei pruugi teie arvutis saadaval olla.

Oht	Turvafunktsioon
Arvuti volitamata kasutamine	<ul style="list-style-type: none">• QuickLock (ainult teatud mudelitel)• Sisselülitusparool• Sõrmejäljelugeja
Arvutiviirused	Viirusetõrjetarkvara
Volitamata juurdepääs andmetele	<ul style="list-style-type: none">• Tulemüritarkvara• Windowsi värskendused• Failide krüptimine
Volitamata juurdepääs häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) sätetele ja arvuti muule identifitseerimisteabele	Administrator password (Halduriparool)
Kestvad või tulevikuohud	Kriitilised turvavärskendused Microsoftilt
Volitamata juurdepääs Windowsi kasutajakontole	Kasutajaparool
Arvuti volitamata teisaldamine	Turvakaabli ühenduspesa (koos valikulise turvakaabliga)

Paroolide kasutamine

Parool on tähemärkide kogum, millega kaitstakse arvuti andmeid. Määrata saab mitut tüüpi paroole, olenevalt sellest, mil viisil soovite juurdepääsu teabele juhtida. Paroole saab seada nii Windowsis kui ka arvutisse eelinstallitud kolmanda osapoole häälestusutiliidis Setup Utility (BIOS).

 MÄRKUS. Et vältida juurdepääsu kaotamist arvutile, märkige kõik paroolid üles ja hoidke neid kindlas kohas.

Te võite kasutada sama parooli nii häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) kui ka Windowsi turvafunktsiooni puhul. Te võite kasutada sama parooli ka rohkem kui ühe häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) funktsiooni puhul.

Lisateabe saamiseks Windowsi paroolide (nt ekraanisäästjaparoolid) kohta valige **Start > Spikker ja tugi**.

Paroolide määramine Windowsis

Parool	Funktsioon
Administrator password (Halduriparool)	Kaitseb halduri tasemel juurdepääsu arvutile. MÄRKUS. Seda parooli ei saa kasutada juurdepääsuks häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) sisule.
Kasutajaparool	Kaitseb Windowsi kasutajakontot volitamata juurdepääsu eest. See parool kaitseb ka juurdepääsu arvuti sisule ja tuleb sisestada une- või talveunerežiimist väljudes.
QuickLock (ainult teatud mudelitel)	Kaitseb teie teavet, kuvades operatsioonisüsteemi sisselogimisakna. Kui sisselogimisaken on kuvatud, ei saa arvutit kasutada seni, kuni olete sisestanud Windowsi kasutaja- või halduriparooli. Pärast kasutaja- või halduriparooli määramist toimige järgmiselt: <ol style="list-style-type: none">1. QuickLocki käivitamine2. Väljuge Windowsi kasutaja- või halduriparooli sisestamisega QuickLockist.

Paroolide määramine häälestusutiliidis Setup Utility (BIOS)

Parool	Funktsioon
Halduriparool*	<ul style="list-style-type: none">• Kaitseb juurdepääsu häälestusutiliidile Setup Utility (BIOS).• Pärast selle parooli määramist tuleb see sisestada igal häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) avamisel. <p>ETTEVAATUST. Kui unustate oma haldaja parooli, ei pääse te häälestusutiliidile Setup Utility (BIOS) ligi.</p> <p>MÄRKUS. Sisselülitusparooli asemel saab kasutada halduriparooli.</p> <p>MÄRKUS. Häälestusutiliidi halduriparool pole sama mis Windowsi halduriparool ning selle määramisel, muutmisel või kustutamisel seda ei kuvata.</p> <p>MÄRKUS. Kui sisestate sisselülitusparooli esimesel nõudmisel, enne teate „Press the ESC key for Startup Menu” (Vajutage käivitusmenüü avamiseks klahvi ESC) kuvamist, tuleb juurdepääsuks häälestusutiliidile Setup Utility (BIOS) sisestada halduriparool.</p>

Parool	Funktsioon
Sisselülitusparool*	<ul style="list-style-type: none"> Kaitseb juurdepääsu arvuti sisule. Pärast selle parooli määramist tuleb see sisestada igal arvuti käivitamisel või taaskäivitamisel või talveunereüimist väljumisel. <p>ETTEVAATUST. Kui unustate sisselülitusparooli, ei saa te arvutit käivitada või taaskäivitada ega talveunereüimist väljuda.</p> <p>MÄRKUS. Sisselülitusparooli asemel saab kasutada halduriparooli.</p> <p>MÄRKUS. Sisselülitusparooli määramisel, sisestamisel, muutmisel ja kustutamisel parooli ennast ei kuvata.</p>

* Lisateavet nende paroolide kohta leiate järgmistest jaotistest.

Halduriparooli haldamine

Selle parooli määramiseks, muutmiseks või kustutamiseks toimige järgmiselt.

- Avage arvutit käivitades või taaskäivitades häälestusutiliit Setup Utility (BIOS). Kui ekraani alumises vasakpoolses nurgas kuvatakse teade „Press the ESC key for Startup Menu” (Vajutage käivitusmenüü avamiseks klahvi ESC), vajutage klahvi **esc**. Kui kuvatakse käivitusmenüü, vajutage klahvi **f10**.
- Valige nooleklahvide abil **Security (Turve) > Administrator Password** (Halduriparool) ja vajutage seejärel klahvi **enter**.
 - Halduriparooli määramiseks tippige see väljadele **Enter New Password** (Sisestage uus parool) ja **Confirm New Password** (Kinnitage uut parooli) ning seejärel vajutage sisestusklahvi **enter**.
 - Halduriparooli muutmiseks tippige väljale **Enter Current Password** (Sisestage praegune parool) praegune parool, väljadele **Enter New Password** (Sisestage uus parool) ja **Confirm New Password** (Kinnitage uut parooli) uus parool ning seejärel vajutage sisestusklahvi **enter**.
 - Halduriparooli kustutamiseks tippige väljale **Enter Password** (Sisestage parool) praegune parool ja vajutage 4 korda sisestusklahvi **enter**.
- Muudatuste salvestamiseks ja häälestusutiliidist Setup Utility (BIOS) väljumiseks valige nooleklahvidega **Exit (Välju) > Exit Saving Changes** (Välju, salvesta muudatused).

Muudatused rakendatakse pärast arvuti taaskäivitamist.

Halduriparooli sisestamine

Sisestage viibas **Enter Password** (Sisestage parool) halduriparool ja vajutage sisestusklahvi **enter**. Kui sisestate halduriparooli 3 korda valesti, saate uuesti proovida pärast arvuti taaskäivitamist.

Sisselülitusparooli haldamine

Selle parooli määramiseks, muutmiseks või kustutamiseks toimige järgmiselt.

1. Avage arvutit käivitades või taaskäivitades häälestusutiliit Setup Utility (BIOS). Kui ekraani alumises vasakpoolses nurgas kuvatakse teade „Press the ESC key for Startup Menu” (Vajutage käivitusmenüü avamiseks klahvi ESC), vajutage klahvi **esc**. Kui kuvatakse käivitusmenüü, vajutage klahvi **f10**.
2. Valige nooleklahvidega **Security (Turve) > Power-On Password** (Sisselülitusparool) ja vajutage klahvi **enter**.
 - Sisselülitusparooli määramiseks tippige see väljadele **Enter New Password** (Sisestage uus parool) ja **Confirm New Password** (Kinnitage uut parooli) ning seejärel vajutage sisestusklahvi **enter**.
 - Sisselülitusparooli muutmiseks tippige väljale **Enter Current Password** (Sisestage praegune parool) praegune parool, väljadele **Enter New Password** (Sisestage uus parool) ja **Confirm New Password** (Kinnitage uut parooli) uus parool ning seejärel vajutage sisestusklahvi **enter**.
 - Sisselülitusparooli kustutamiseks tippige väljale **Enter Current Password** (Sisestage praegune parool) praegune parool ja vajutage 4 korda sisestusklahvi **enter**.
3. Muudatuste salvestamiseks ja häälestusutiliidist Setup Utility (BIOS) väljumiseks valige nooleklahvidega **Exit (Välju) > Exit Saving Changes** (Välju, salvesta muudatused).

Muudatused rakendatakse pärast arvuti taaskäivitamist.

Sisselülitusparooli sisestamine

Sisestage viibas **Enter Password** (Sisestage parool) sisselülitusparool ja vajutage sisestusklahvi **enter**. Kui sisestate sisselülitusparooli 3 korda valesti, saate uuesti proovida pärast arvuti taaskäivitamist.

Viirusetõrjetarkvara kasutamine

Kui kasutate arvutit e-posti lugemiseks või võrku või Internetti ühendatuna, võib see olla avatud arvutiviirustele. Arvutiviirused võivad halvata operatsioonisüsteemi, programmide või utilitiidide töö või põhjustada nende töös tõrkeid.

Viirusetõrjetarkvara suudab tuvastada enamiku viirusi, need hävitada ja enamikul juhtudel ka parandada nende tekitatud kahju. Hiljuti avastatud viiruste vastu pideva kaitse tagamiseks tuleb viirusetõrjetarkvara hoida ajakohasena.

Arvutisse võib olla eelinstallitud viirusetõrjeprogramm, mis võib olla prooviversioon. Arvuti kaitsmiseks on tungivalt soovituslik prooviversiooni täiendamine või omal valikul viirusetõrjeprogrammi ostmine.

Lisateabe saamiseks arvutiviiruste kohta tippige spikri ja toe rakenduse otsinguväljale otsingusõna *viruses* (viirused).

Tulemüritarkvara kasutamine

Tulemüürid hoiavad ära volitamata juurdepääsu süsteemile või võrgule. Tulemüür võib olla nii tarkvaraprogramm, mille oma arvutisse ja/või võrku installite, kui ka riist- ja tarkvarast koosnev lahendus.

Valida on kaht tüüpi tulemüüride vahel.

- Hostipõhised tulemüürid — tarkvara, mis kaitseb ainult arvutit, millesse see on installitud.
- Võrgupõhised tulemüürid — installitakse teie DSL- või kaabelmodemi ja koduvõrgu vahele, kaitsmaks kõiki võrgus olevaid arvuteid.

Kui süsteemile on installitud tulemüür, jälgitakse kõiki süsteemi saadetavaid ja vastuvõetavaid andmeid ning võrreldakse neid kasutaja määratud turvakriteeriumidega. Andmed, mis neile kriteeriumidele ei vasta, blokeeritakse.

Teie arvutil või võrguseadme(te)l võib tulemüür juba installitud olla. Kui ei, on saadaval tulemüüri tarkvaralahendused.

 MÄRKUS. Mõnel juhul võib tulemüür takistada juurdepääsu Interneti-mängudele, häirida printimist või failide ühiskasutusse andmist võrgus või blokeerida lubamatud e-kirjade manused. Probleemi ajutiseks lahendamiseks keelake tulemüür, tehke soovitud toiming ja lubage tulemüür uuesti. Probleemi püsivaks lahendamiseks konfigureerige tulemüür ümber.

Kriitiliste turvavärskenduste installimine

 ETTEVAATUST. Microsoft saadab kriitiliste turvavärskenduste kohta teateid. Arvuti kaitsmiseks turvaaukude ja arvutiviiruste eest installige Microsofti kriitilised värskendused kohe, kui nende kohta teate saate.

Pärast arvuti tehasesest väljastamist võib olla välja antud operatsioonisüsteemi ja muu tarkvara värskendusi. Selle tagamiseks, et kõik saadaolevad värskendused arvutisse installitakse, toimige järgmiselt:

- Käivitage pärast arvuti häälestamist niipea kui võimalik Windowsi värskendusfunktsioon. Valige **Start > Kõik programmid > Windowsi värskendus**.
- Pärast seda kasutage Windowsi värskendusfunktsiooni iga kuu.
- Hankige Microsofti veebisaidilt ning spikri ja toe rakenduse värskenduste lingi abil Windowsi ja muude Microsoft®-i programmide värskendused kohe, kui need saadaval on.

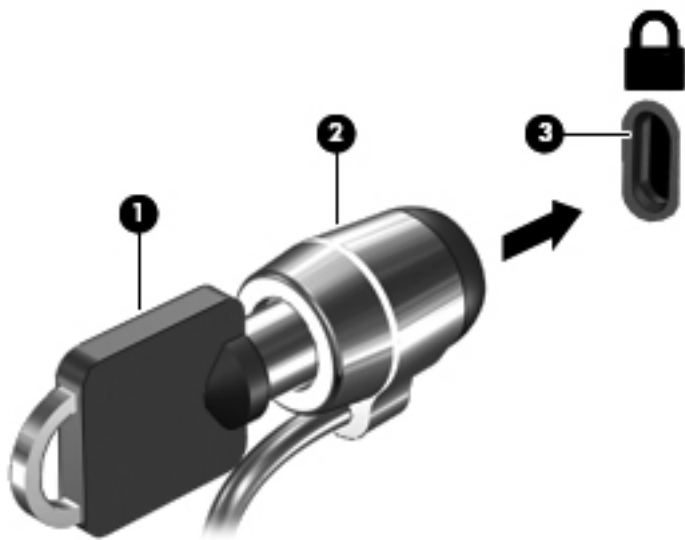
Valikulise turvakaabli paigaldamine

 MÄRKUS. Turvakaabel on mõeldud kaitsevahendiks, kuid see ei pruugi arvutit väärkasutuse ega varguse eest kaitsta.

MÄRKUS. Teie arvuti turvakaabli pesa võib selles jaotises oleval pildil esitatust erineda. Teavet turvakaabli pesa paiknemise kohta teie arvutil vt juhendist *Alustamine*.

1. Silmustage turvakaabel kindlalt kinnitatud eseme ümber.
2. Sisestage võti **(1)** kaabli lukku **(2)**.

3. Sisestage kaabli lukk arvuti turvakaabli pesa (3) ja lukustage kaabel võtme abil.

4. Eemaldage võti ja hoidke seda kindlas kohas.

Sõrmejäljelugeja (ainult teatud mudelitel) kasutamine

Mõnedel mudelitel on olemas sisseehitatud sõrmejäljelugejad. Sõrmejäljelugeja kasutamiseks tuleb arvutile seadistada parooliga kasutajakonto. See konto võimaldab arvutisse sisse logida, tõmmates määratud sõrmega üle sõrmejäljelugeja. Sõrmejäljelugeja abil saate sisestada ka veebilehtede ja teiste sisselogimist nõudvate programmide paroolid. Juhiseid vt sõrmejäljelugeja tarkvaraspikrist.

Pärast sõrmejäljeidentiteedi loomist saate häälestada ühekordse sisselogimise teenuse, mis võimaldab sõrmejäljelugejat kasutades luua mandaadid igale rakendusele, mis nõuab kasutajanime ja parooli.

Sõrmejäljelugeja asukoha tuvastamine

Sõrmejäljelugeja on väike metallist andur, mis võib asuda ühes järgmistest asukohtadest:

- puuteplaadi allosa juures;
- klaviatuuri paremal poolel;
- ekraani paremas ülaservas;
- ekraani vasakul poolel.

Olenevalt arvuti mudelist võib sõrmejäljelugeja suund olla horisontaalne või vertikaalne. Mõlemal juhul tuleb tõmmata sõrmega metallist anduri suhtes risti. Teavet sõrmejäljelugeja paiknemise kohta teie arvutil vt juhendist *Alustamine*.

8 Hooldus

Arvuti puhastamine

Ekraani puhastamine

⚠ ETTEVAATUST. Ärge pihustage vett, puhastusvedelikke ega muid puhastusvahendeid otse ekraanile – nii väldite arvuti kahjustamist.

Plekkide ja ebemete eemaldamiseks puhastage ekraani regulaarselt pehme, niiske ja ebemevaba lapiga. Kui ekraani on vaja põhjalikumalt puhastada, kasutage eelnevalt niisutatud antistaatilisi lappe või antistaatilist ekraanipuhastajat.

Puuteplaadi ja klaviatuuri puhastamine

Puuteplaadil olev mustus ja rasv võivad põhjustada kursori hüppamist ekraanil. Selle vältimiseks puhastage puuteplaati niiske lapiga ja peske tihti käsi, kui kasutate arvutit.

⚠ HOIATUS! Elektrilöögi või sisemiste komponentide kahjustamise vältimiseks ärge kasutage klaviatuuri puhastamiseks tolmuimejat. Tolmuimejaga puhastamisel võib klaviatuuri pinnale sattuda majapidamistolm.

Puhastage klaviatuuri sageli, et hoida ära klahvide kleepumist ning eemaldada klahvide alla jäänud tolmu, ebemeid ja muid osakesi. Tolmu eemaldamiseks klahvide alt ja kõrvalt võib kasutada kõrrega suruõhuballooni.

Programmide ja draiverite värskendamine

HP soovib programme ja draivereid viimaste versioonidega regulaarselt värskendada. Uusimate versioonide allalaadimiseks minge aadressile <http://www.hp.com/support>. Võite ka tellida automaatsed värskendusteavitused, mis saadetakse uute värskenduste olemasolul.

Rakenduse SoftPaq Download Manager kasutamine

HP SoftPaq Download Manager (SDM) on tööriist, mis võimaldab kiiret juurdepääsu SoftPaqide teabele ilma SoftPaqi numbrit nõudeta. Tööriista abil saate SoftPaqide hõlpsalt otsida ja seejärel neid alla laadida ning lahti pakkida.

SoftPaq Download Manager kasutab tööks HP FTP-saidil asuvat andmebaasifaili, mis sisaldab teavet arvutimudelite ja SoftPaqide kohta. SoftPaq Download Manager võimaldab valida ühe või mitu arvutimudelit, et tuvastada, millised SoftPaqid allalaadimiseks saadaval on.

SoftPaq Download Manager otsib HP FTP-saidilt andmebaasi- ja tarkvaravärskendusi. Värskenduste leidmisel laaditakse need alla ja rakendatakse automaatselt.

Rakendus SoftPaq Download Manager on saadaval HP veebisaidil. Rakenduse SoftPaq Download Manageri kasutamiseks SoftPaqide allalaadimiseks peate esmalt programmi alla laadima ja installima. Avage HP veebisait aadressil <http://www.hp.com/go/sdm>, seejärel järgige juhiseid rakenduse SoftPaq Download Manager allalaadimiseks ja installimiseks.

SoftPaqide allalaadimiseks toimige järgmiselt.

1. Valige **Start > Kõik programmid > HP Software Setup** (HP tarkvaraseadistus) > **HP SoftPaq Download Manager** (HP SoftPaqi allalaadimise haldur).
2. SoftPaq Download Manageri esmakordsel avamisel kuvatakse aken, kus küsitakse, kas soovite, et kuvatud oleks ainult kasutatava arvuti või kõigi toetatud mudelite jaoks saadaolev tarkvara. Valige **Show software for all supported models** (Kuva kõigi mudelite jaoks saadaolev tarkvara). Kui olete HP SoftPaq Download Manageri varem kasutanud, jätkake sammuga 3.
 - a. Valige aknas Configuration Options (Konfiguratsioonisuvandid) operatsioonisüsteemifiltri ja keelefiltri väärtused. Filtrid piiravad paanil Product Catalog (Tootekataloog) saadaolevaid valikuid. Näiteks kui operatsioonisüsteemifiltri väärtuseks on määratud ainult Windows 7 Professional, kuvatakse tootekataloogis ainult operatsioonisüsteemile Windows 7 Professional sobiv tarkvara.
 - b. Muude operatsioonisüsteemide lisamiseks muutke konfiguratsioonisuvandite aknas filtri sätteid. Lisateavet leiate HP SoftPaq Download Manageri tarkvaraspikrist.
3. Klõpsake vasakpoolsel paanil mudeliloendi laiendamiseks plussmärki (+) ja seejärel valige mudel või mudelid, mille tarkvara värskendada soovite.
4. Valitud arvuti jaoks saadaolevate SoftPaqide loendi allalaadimiseks klõpsake üksust **Find Available SoftPaqs** (Otsi saadaolevaid SoftPaqide).
5. Valige saadaolevate SoftPaqide loendist soovitud SoftPaqid ning kui alla tuleb laadida palju SoftPaqide, klõpsake üksust **Download Only** (Laadi ainult alla), sest SoftPaqide valik ja Interneti-ühenduse kiirus määravad allalaadimisprotsessi kestuse.

Kui soovite alla laadida ühe või kaks SoftPaqi ja teil on kiire Interneti-ühendus, klõpsake üksust **Download & Unpack** (Laadi alla ja paki lahti).
6. Valitud SoftPaqide arvutisse installimiseks paremklõpsake SoftPaq Download Manageris üksust **Install SoftPaq** (Installi SoftPaq).

9 Häälestusutiliit (BIOS) ja System Diagnostics

Häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) kasutamine

Häälestusutiliit Setup Utility või Basic Input/Output System (BIOS) kontrollib suhtlust kõikide süsteemi sisend- ja väljundseadmete vahel (nt kettadraiv, kuva, klaviatuur, hiir ja printer). Häälestusutiliit Setup Utility (BIOS) sisaldab sätteid installitud seadmete tüüpide, arvuti käivitusjada ning süsteemi- ja laiendatud mälu jaoks.

 MÄRKUS. Häälestusutiliidis Setup Utility (BIOS) muudatusi tehes olge väga ettevaatlik. Tõrked võivad hakata takistama arvuti tööd.

Häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) käivitamine

Häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) käivitamiseks toimige järgmiselt.

1. Lülitage arvuti sisse või taaskäivitage see ning kui ekraani alaservas kuvatakse teade „Press the ESC key for Startup Menu” (Käivitusmenüü avamiseks vajutage klahvi ESC), vajutage klahvi [esc](#).
2. Häälestusutiliiti Setup Utility (BIOS) sisenemiseks vajutage klahvi [f10](#).

Häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) keele vahetamine

1. Käivitage häälestusutiliit Setup Utility (BIOS).
2. Valige nooleklahvide abil **System Configuration** (Süsteemi konfiguratsioon) > **Language** (Keel) ja seejärel vajutage sisestusklahvi [enter](#).
3. Valige nooleklahvide abil keel ja vajutage sisestusklahvi [enter](#).
4. Kui kuvatakse teie valitud keelega konfiguratsiooniviip, vajutage sisestusklahvi [enter](#).
5. Muudatuste salvestamiseks ja häälestusutiliidist Setup Utility (BIOS) väljumiseks valige nooleklahvidega **Exit** (Välju) > **Exit Saving Changes** (Välju, salvesta muudatused), seejärel vajutage klahvi [enter](#).

Muudatused rakendatakse kohe.

Navigeerimine ja valimine häälestusutiliidis Setup Utility (BIOS)

Arvuti häälestusutiliidis Setup Utility (BIOS) navigeerimiseks ja valimiseks toimige järgmiselt.

1. Lülitage arvuti sisse või taaskäivitage see ning kui ekraani alaosas kuvatakse teade „Press the ESC key for Startup Menu” (Käivitusmenüü avamiseks vajutage klahvi ESC), vajutage klahvi **esc**.
 - Menüü või menüüelemendi valimiseks kasutage tabulaatoriklahvi ja klaviatuuri nooleklahve, seejärel vajutage klahvi **enter**.
 - Üles ja alla kerimiseks kasutage üles või alla nooleklahve.
 - Avatud dialoogiboksi sulgemiseks ja arvuti häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) põhikuvale naasmiseks vajutage klahvi **esc** ja järgige kuvatavaid juhiseid.
2. Häälestusutiliiti Setup Utility (BIOS) sisenemiseks vajutage klahvi **f10**.

Häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) menüüdest väljumiseks valige üks järgmistest meetoditest.

- Häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) menüüdest väljumiseks muudatusi salvestamata vajutage klahvi **esc** ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.
– või –
Valige nooleklahvidega **Exit (Välju) > Exit Discarding Changes (Välju, ära salvesta muudatusi)** ja vajutage klahvi **enter**.
– või –
- Muudatuste salvestamiseks ja häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) menüüdest väljumiseks vajutage klahvi **f10** ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.
– või –
Valige nooleklahvidega **Exit (Välju) > Exit Saving Changes (Välju, salvesta muudatused)** ja vajutage klahvi **enter**.

Muudatused rakendatakse pärast arvuti taaskäivitamist.

Süsteemiteabe kuvamine

1. Käivitage häälestusutiliit Setup Utility (BIOS).
2. Valige menüü **Main** (Põhimenüü). Kuvatakse süsteemiteave, nagu süsteemi kellaeg ja kuupäev, ning arvuti identifitseerimisteave.
3. Muudatusi salvestamata häälestusutiliidist Setup Utility (BIOS) väljumiseks valige nooleklahvidega **Exit (Välju) > Exit Discarding Changes (Välju, ära salvesta muudatusi)**, seejärel vajutage klahvi **enter**.

Häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) vaikesätete taastamine

MÄRKUS. Vaikesätete taastamine ei muuda kõvakettarežiimi.

Arvuti häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) tehasesätete taastamiseks toimige järgmiselt.

1. Lülitage arvuti sisse või taaskäivitage see ning kui ekraani alaservas kuvatakse teade „Press the ESC key for Startup Menu” (Käivitusmenüü avamiseks vajutage klahvi ESC), vajutage klahvi **esc**.
2. Häälestusutiliiti Setup Utility (BIOS) sisenemiseks vajutage klahvi **f10**.
3. Valige nooleklahvidega **Exit** (Välju) > **Load Setup Defaults** (Laadi vaikesätted).
4. Järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.
5. Muudatuste salvestamiseks ja väljumiseks vajutage klahvi **f10** ning järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

– või –

Valige nooleklahvidega **Exit** (Välju) > **Exit Saving Changes** (Välju, salvesta muudatused) ja vajutage klahvi **enter**.

Muudatused rakendatakse pärast arvuti taaskäivitamist.

MÄRKUS. Vaikesätete taastamisel ei muudeta parooli- ega turvasätteid.

Häälestusutiliidist Setup Utility (BIOS) väljumine

- Häälestusutiliidist Setup Utility (BIOS) väljumiseks ja praeguse seansi muudatuste salvestamiseks toimige järgmiselt.

Kui häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) menüüd pole nähtavad, vajutage menüükuvale naasmiseks klahvi **esc**. Seejärel valige nooleklahvidega **Exit** (Välju) > **Exit Saving Changes** (Välju, salvesta muudatused) ja vajutage **enter**.

- Häälestusutiliidist Setup Utility (BIOS) väljumiseks praeguse seansi muudatusi salvestamata toimige järgmiselt.

Kui häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) menüüd pole nähtavad, vajutage menüükuvale naasmiseks klahvi **esc**. Valige nooleklahvidega **Exit** (Välju) > **Exit Discarding Changes** (Välju, ära salvesta muudatusi) ja vajutage **enter**.

BIOS-i värskendamine

HP veebisaidil võivad olla saadaval BIOS-i värskendatud versioonid.

Enamik HP veebisaidil olevaid BIOS-i värskendusi on pakitud tihendatud failidesse, mida nimetatakse *SoftPaqideks*.

Mõni allalaaditav pakett sisaldab seletusfaili Readme.txt, milles on esitatud teave faili installimise ja tõrkeotsingu kohta.

BIOS-i versiooni tuvastamine

Et teada saada, kas saadaolevad BIOS-i värskendused sisaldavad arvutisse installitud BIOS-i versioonist uuemaid versioone, tuleb teha kindlaks praegu installitud BIOS-i versioon.

BIOS-i versiooni info (nimetatakse ka *ROM kuupäev* ja *süsteemi BIOS*) kuvamiseks vajutage **fn + esc** (kui olete juba Windowsi keskkonnas) või avage häälestusutiliit Setup Utility (BIOS).

1. Käivitage häälestusutiliit Setup Utility (BIOS).
2. Menüü **Main** (Peamenüü) valimiseks kasutage nooleklahve.
3. Muudatusi salvestamata häälestusutiliidist Setup Utility (BIOS) väljumiseks valige tabulaatoriklahvi ja nooleklahvidega **Exit** (Välju) > **Exit Discarding Changes** (Välju, ära salvesta muudatusi), seejärel vajutage klahvi **enter**.

BIOS-i värskenduse allalaadimine

 ETTEVAATUST. Arvuti kahjustamise ja installi nurjumise vältimiseks laadige alla ja installige BIOS-i värskendusi ainult siis, kui arvuti on ühendatud vahelduvvooluadapteri kaudu usaldusväärse välistoiteallikaga. Ärge laadige alla ega installige BIOS-i värskendusi siis, kui arvuti töötab akutoitel või on ühendatud dokkimisseadme või ebakindla toiteallikaga. Allalaadimisel ja installimisel järgige järgmist.

Ärge eraldage arvutit toitejuhtme vahelduvvooluvõrgu pistikupesast eemaldamisega vooluvõrgust.

Ärge lülitage arvutit välja ega käivitage une- ega talveunerežiimi.

Ärge sisestage, eemaldage, ühendage ega ühendage lahti ühtegi seadet, kaablit ega juhet.

1. Valige **Start > Spikker ja tugi > Hooldus**.
2. Järgige arvuti tuvastamiseks ja soovitud BIOS-i värskendusele juurdepääsuks ekraanil kuvatavaid juhiseid.
3. Toimige allalaadimisalal järgmiselt.
 - a. Tuvastage arvutisse praegu installitud BIOS-i versioonist uuem BIOS-i värskendus. Märkige üles kuupäev, nimi või mõni muu identifikaator. Seda teavet võib hiljem tarvis minna värskenduse otsimiseks pärast selle allalaadimist kõvakettale.
 - b. Järgige oma valiku kõvakettale allalaadimiseks ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Märkige üles BIOS-i allalaadimise kõvakettal. Hiljem tuleb värskenduse installimiseks see allalaadimiskoht avada.

 MÄRKUS. Kui kasutate arvutiga võrguühendust, pidage enne tarkvaravärskenduste, eriti BIOS-i värskenduste installimist nõu võrguhalduriga.

BIOS-i installimise toimingud võivad erineda. Järgige pärast allalaadimise lõpulejõudmist ekraanil kuvatavaid juhiseid. Kui juhiseid ei kuvata, toimige järgmiselt.

1. Avage Windows Explorer valides **Start > Arvuti**.
2. Topeltklõpsake kõvaketta märgistust. Kõvaketta märgistus on üldjuhul Local Disk (C:) (Kohalik ketas (C:)).
3. Avage varem ülesmärgitud draivitee põhjal värskendust sisaldav kaust.
4. Topeltklõpsake laiendiga .exe faili (nt *failinimi.exe*).

Algab BIOS-i install.
5. Järgige installi lõpuleviimiseks ekraanil kuvatavaid juhiseid.

MÄRKUS. Pärast seda, kui ekraanil kuvatakse teade installi õnnestumise kohta, võite allalaaditud faili kõvakettalt kustutada.

System Diagnosticsi kasutamine

System Diagnostics võimaldab teha diagnostilisi teste, et kontrollida, kas arvuti riistvara töötab korralikult. Sõltuvalt teie arvutist on System Diagnosticsis saadaval järgmised diagnostilised testid.

- Start-up test (käivituskontroll) — test analüüsib arvuti käivitamiseks vajalikke põhikomponente.
- Run-in test (käivitustest) — test kordab käivituskontrolli ja kontrollib ajutisi probleeme, mida käivituskontroll ei tuvasta.
- Hard disk test (kõvaketta kontroll) — test analüüsib kõvaketta füüsilist seisukorda ja seejärel kontrollib kõiki andmeid igas kõvaketta sektoris. Kui test tuvastab kahjustatud sektori, proovib see andmeid töökorras sektorisse teisaldada.
- Memory test (mälu test) — test analüüsib mälumooduli füüsilist seisukorda. Kui test annab veateate, asendage kohe mälumoodul(id).
- Battery Test (Akukontroll) — kontrollib aku olukorda. Kui aku ei läbi testi, võtke ühendust HP klienditoega, et probleemist teada anda ja asendusaku osta.

Süsteemiteavet ja tõrkelogisid saate vaadata ka System Diagnosticsi aknas.

System Diagnosticsi käivitamiseks tehke järgmist.

1. Lülitage arvuti sisse või taaskäivitage see. Kui ekraani vasakus alumises nurgas on kuvatud teade „Press the ESC key for Startup Menu” (Vajutage käivitusmenüü avamiseks klahvi ESC), vajutage klahvi **esc**. Kui kuvatakse Startup Menu (käivitusmenüü), vajutage klahvi **f2**.
2. Klõpsake soovitud diagnostikatesti ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

MÄRKUS. Kui teil on vaja diagnostikatesti käitamise ajal peatada, vajutage klahvi **esc**.

A Arvutiga reisimine

Arvutiga reisimisel ja arvuti ohutuks transportimiseks juhinduge järgmistest soovitustest.

- Toimige arvuti reisile kaasavõtmisel ja transportimiseks ettevalmistamisel järgmiselt.
 - Varundage arvutis talletatud teave;
 - Eemaldage kõik kettad ja välised meediumikaardid (nt digitaalsed kaardid);
 - ⚠ **ETTEVAATUST.** Kui plaanite arvutit koos kettaseadmega transportida, hoiule panna või reisile kaasa võtta, eemaldage kettasahtlist meedium, enne kui selle draivilahtrist eemaldate; nii väheneb arvuti või kettaseadme kahjustamise või teabe kaotsimineku oht.
 - Lülitage välja kõik välisseadmed ja ühendage need seejärel arvutist lahti;
 - Lülitage arvuti välja.
- Võtke varukooptid kaasa. Ärge hoidke varukooptid ja arvutit ühes kohas.
- Lennukiga reisides võtke arvuti käsipagasina endaga kaasa ning ärge registreerige seda koos muu pagasiga.
- ⚠ **ETTEVAATUST.** Vältige draivi sattumist magnetvälja mõjualasse. Magnetväljaga turvaseadmed on näiteks lennujaamade turvakontrolliväravad ja metallidetektorid. Lennujaama turvaseadmed, millega kontrollitakse käsipagasi (näiteks konveierlindid), kasutavad magnetvälja asemel röntgenkiiri ja need ei kahjusta draive.
- Arvuti kasutamine lennu ajal sõltub lennufirmast. Kui plaanite arvutit kasutada ka lennul, pöörduge lennufirma poole vastavate tingimuste täpsustamiseks.
- Kui te ei plaani arvutit kasutada ega vooluvõrku ühendada pikemaks ajaks kui 2 nädalat, eemaldage aku ja hoidke seda arvutist eraldi.
- Kui kavatsete arvutit või kettaseadet transportida, pakkige see sobivasse kaitsepakendisse ja märgistage kirjaga „FRAGILE” (Kergesti purunev).
- Kui arvutisse on installeeritud traadita side seade või HP mobiilse lairibaühenduse moodul (nt 802.11b/g, GSM- või GPRS-seade), võib nende kasutamine olla mõnes keskkonnas keelatud. Keeld võib kehtida nt õhusõidukite pardal, haiglates, lõhkeainete läheduses ja ohtlikes kohtades.

Kui te ei ole mõne toote kasutamise korras kindel, tuleks teil enne selle seadme sisselülitamist küsida selle kasutamiseks luba.

- Juhinduge rahvusvahelistel reisidel järgmistest soovitustest:
 - Kontrollige igas sihtriigis või -regioonis arvutiseadmetele kehtestatud tollieeskirju;
 - Uurige toitejuhtme- ja adapterinõudeid asukohtades, kus plaanite arvutit kasutada. Pinge, sagedus ja pistiku kuju võivad piirkonniti erineda.

 HOIATUS! Elektrilöögi, tulekahju või seadmete kahjustamise ohu vähendamiseks ärge proovige arvuti toiteallikana kasutada tarvikute jaoks müüdavat pingemuundurit.

B Tõrkeotsinguressursid

- Veebilehe lingid ja lisateavet arvuti kohta leiate spikri- ja tugikeskusest Help and Support. Valige **Start > Help and Support** (Spikker ja tugi).

 MÄRKUS. Mõned kontrolli- ja parandustööriistad vajavad Interneti-ühendust. HP pakub ka täiendavaid tööriistu, mille kasutamiseks pole Interneti-ühendust vaja.

- Võtke ühendust HP klienditoeaadressil <http://www.hp.com/go/contactHP>.

 MÄRKUS. Ülemaailmse toe saamiseks klõpsake lehekülje vasakus servas valikul **Contact HP worldwide** (Kontakt HP-ga kogu maailmas) või minge aadressile http://welcome.hp.com/country/us/en/wwcontact_us.html.

Toe saamiseks on võimalik:

- vestelda võrgus HP tehnikuga;

 MÄRKUS. Kui vestlus teatud keeles pole võimalik, on see alati võimalik inglise keeles.

- saata HP klienditoele meil;
- otsida HP klienditoe ülemaailmsete telefoninumbrite seast;
- otsida välja HP teeninduse asukoht.

C Elektrostaatiline lahendus

Elektrostaatiline lahendus tähendab staatilise energia vabanemist kahe objekti kokkupuutel (nt nn „särtu saamine”, kui kõnnite üle vaiba ja puudutate seejärel metallist uksenuppu).

Staatilise elektri lahendus sõrmedest või muudest elektrostaatilistest juhtidest võib elektroonilisi komponente kahjustada. Arvuti või draivi kahjustamise või teabekao vältimiseks pidage silmas järgmisi ettevaatusabinõusid.

- Kui eemaldamis- või paigaldamisjuhised nõuavad arvuti juhtme seinast väljatõmbamist, tehke seda, kui olete korralikult maandatud ja enne katte eemaldamist.
- Hoidke komponente kuni installimiseni nende elektrostaatiliselt ohututes ümbristes.
- Ärge puudutage tihvte, juhtmaterjale ega voluringe. Käsitsege elektroonilisi komponente nii vähe kui võimalik.
- Kasutage mittemagnetilisi tööriistu.
- Enne komponentide käsitsemist puudutage staatilise elektrilaengu lahendamiseks komponendi värvimata metallpinda.
- Pärast komponendi eemaldamist asetage see elektrostaatiliselt ohutusse ümbrisesse.

Lisateabe saamiseks staatilise elektri kohta või abi saamiseks komponentide eemaldamisel ja paigaldamisel võtke ühendust klienditoega.

Tähestikuline register

Sümbolid/Numbrid

1394-kaabel, ühendamine 32

1394-seadmed
eemaldamine 33
määratlus 32
ühendamine 32

A

aku
allesjäänud laetuse taseme
kuvamine 23
asendamine 25
hoidmine 24
kõrvaldamine 25
laetuse madalad tasemed 23
toite säästmine 24
tühjenemine 23
aku hoidmine 24
akukontroll 22
aku temperatuur 24
akutoide 22
arvuti, reisimine 24, 57
arvutiga reisimine 24, 57
arvuti kaitsmine 44
arvuti väljalülitamine 18

B

BIOS
versiooni tuvastamine 54
värskendamine 54
värskenduse allalaadimine 55
Bluetooth-seade 2, 8

C

Connection Manager 3
CyberLink PowerDVD 17

D

digitaalkaart
eemaldamine 28
sisestamine 27
toetatud vormingud 27
DisplayPort, ühenduse loomine
15
draiviandmekandja 19
draivid
kasutamine 37
kõvaketas 34
käsitsemine 36
optiline 34
väline 34
draivi märgutuli 38

E

elektrostaatiline lahendus 60
energiamõõdik 20
energiamõõdiku kasutamine 20
energiarežiimid
kohandamine 21
praeguse vaatamine 20
valimine 20
energiarežiimide kasutamine 20
energiasäästuolekud 19
energiasäästuolekute
kasutamine 19
eSATA-kaabel, ühendamine 33
eSATA-seadmed
eemaldamine 33
määratlus 33
ühendamine 33
ExpressCard
eemaldamine 29
konfigureerimine 28
määratlus 28
sisestamine 28
vahetüki eemaldamine 28

ExpressCardi konfigureerimine
28

G

GPS 8

H

halduriparool
haldamine 46
loomine 46
määramine 46
halduriparooli haldamine 46
halduriparooli sisestamine 46
HDMI
heli konfigureerimine 17
HDMI-port, ühenduse loomine 16
helifunktsioonid, kontrollimine 14
helifunktsioonide kontrollimine 14
heli konfigureerimine HDMI
jaoks 17
helitugevus
klahvid 14
nupud 14
reguleerimine 14
hooldus
kettadefragmentor 37
kettapuhastus 37
HP Connection Manager 3
HP CoolSense 26
HP mobiilse lairibaühenduse
moodul 6, 7
HP ProtectSmart Hard Drive
Protection 37
HP USB-Etherneti-adapteri
ühendamine 11
Häälestusutiliit Setup Utility (BIOS)
keele muutmine 52
navigeerimine ja valimine 53
paroolide määramine 45

- süsteemiteabe kuvamine 53
 - tehasesätete taastamine 53
 - väljumine 54
- I**
- ikoonid
 - traadita ühendus 2
 - võrk 2
 - Inteli traadita ühenduse kuvar 17
 - Interneti-ühenduse
 - häälestamine 4
- J**
- jaoturid 31
 - Java-kaart
 - eemaldamine 31
 - määratlus 30
 - sisestamine 30
- K**
- kaablid
 - 1394 32
 - eSATA 33
 - USB 31
 - kettadefragmentortarkvara 37
 - kettapuhastustarkvara 37
 - kiiпкаart
 - eemaldamine 31
 - määratlus 30
 - sisestamine 30
 - kirjutatav andmekandja 19
 - klahvid
 - helitugevus 14
 - meedium 13
 - kohtvõrk (LAN)
 - kaabel vajalik 11
 - kaabli ühendamine 11
 - kriitilised turvavärskendused,
 - installimine 48
 - kõrglahutusvõimega seadmed,
 - ühendamine 16, 17
 - kõvaketas
 - HP ProtectSmart Hard Drive Protection 37
 - väline 34
- L**
- laetuse kriitiline tase 19, 23
 - laetuse madal tase 23
 - laiendusport 34
 - lennujaama turvaseadmed 36
- lisateabe otsimine 1
 - loetav andmekandja 19
 - lülitid, toide 18
- M**
- meediumide kiirklahvid 13
 - meediumitoimingute juhtnupud 13
 - meediumitoimingute klahvid 13
 - mittereageeriv süsteem 18
 - modemid
 - asukohasätte määramine 10
 - modemikaabliadapteri ühendamine 9
 - modemikaabli ühendamine 9
 - modemi kasutamine 8
 - märgutuled, draiv 38
- N**
- nupud
 - helitugevus 14
 - meedium 13
 - toide 18
- O**
- olemasolev traadita võrk,
 - ühenduse loomine 4
 - operatsioonisüsteemi juhtelemendid 4
 - optiline draiv 34
 - optiline ketas
 - eemaldamine 40
 - sisestamine 39
 - optiliste draivide ühiskasutus 43
- P**
- paigaldamine
 - kriitilised turvavärskendused 48
 - valikuline turvakaabel 48
 - paroolid
 - määramine häälestusutiliidis Setup Utility (BIOS) 45
 - määramine Windowsis 45
 - paroolide kasutamine 44
 - paroolikaitse määramine
 - ärkamisel 21
 - pesast laetav optiline draiv 40
 - porid
 - DisplayPort 15
 - HDMI 16
 - Inteli traadita ühenduse kuvar 17
 - laiendus 34
 - VGA 15
 - väline monitor 15
 - PowerDVD 17
- Q**
- QuickLock 44, 45
- R**
- RAID 43
 - rändlus teise võrku 6
- S**
- sahtlist laetav optiline draiv 39
 - SIM
 - eemaldamine 7
 - sisestamine 7
 - sisselülitusparool
 - haldamine 47
 - loomine 47
 - määramine 47
 - sisselülitusparooli haldamine 47
 - sisselülitusparooli sisestamine 47
 - sisse- või väljalülitamine, traadita
 - ühenduse seadmed 3
 - SoftPaqid, allalaadimine 51
 - sulgumine 18
 - sõrmejäljelugeja
 - asukoha määramine 49
 - kasutamine 49
 - säästmine, toide 24
 - süsteemiteave, kuvamine 53
- T**
- talveunerežiim
 - käivitamine 19
 - käivitatud aku laetuse kriitilise taseme korral 23
 - väljumine 19
 - tarkvara
 - CyberLink PowerDVD 17
 - HP Connection Manager 3
 - HP ProtectSmart Hard Drive Protection 38
 - kettadefragmentor 37
 - kettapuhastus 37
 - teave aku kohta, otsib. 22
 - temperatuur 24

testimine, vahelduvvooluadapter 26
toide
 aku 22
 suvandid 19
 säätmine 24
toiminguklahvid
 helitugevus 14
 meedium 13
toitelüliti 18
toitenupp 18
toitesätete määramine 19
traadita võrguühenduse
 kaitsmine 5
traadita võrk (WLAN)
 turvalisus 5
 vajalikud seadmed 4
 ühenduse loomine
 olemasolevaga 4
traadita ühendus
 häälestamine 4
 ikoonid 2
 kaitsmine 5
traadita ühenduse krüptimine; 5
traadita ühenduse loomine 2
traadita ühenduse seadmete
 sisse- või väljalülitamine 3
tulemüüritarkvara 5, 47
turvakaabel, paigaldamine 48
turvalisus, traadita ühendus 5
tõrkeotsinguressursid 59

U

unerežiim
 käivitamine 19
 väljumine 19
USB-jaoturid 31
USB-kaabel, ühendamine 31
USB-seadmed
 eemaldamine 32
 kirjeldus 31
 ühendamine 31

V

vahelduvvooluadapter, testimine 26
vahelduvvoolutoide (väline),
 kasutamine 25
valikulised välisseadmed,
 kasutamine 34

veebikaamera 14
VGA port, ühenduse loomine 15
video 15
viirusetõrjetarkvara, kasutamine 47
võrguikoon 2
võrgukaabel, ühendamine 11
väline draiv 34
välise monitori port 15
välise vahelduvvoolutoite
 kasutamine 25
välisseadmed 34

W

Windows, paroolide määramine 45
WLAN-i häälestamine 4
WWAN-seade 6

Ü

ühendamine kaabelühendusega
 võrku 8
ühenduse loomine olemasoleva
 traadita võrguga 4

